

اقامت

علیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران

و علیاحضرت ملکه شریا پهلوی

در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

نشریه

اداره مطبوعات سفارت کبرای
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

تهران

۱۳۳۶

اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی
شاهنشاه ایران

ك . ی . وارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

این کتاب بمسافرت اعلیحضرت همایونی محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و علیا حضرت ملکه ثریا پهلوی به اتحاد شوروی که بنا بدعوت هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و شخص ک.ی. وراشلیف- صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از روز ۲۵ ماه ژوئن تا روز ۱۲ ماه ژوئیه سال ۱۹۵۶ بعنوان مهمان در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بسر بردند ، اختصاص دارد.

اقامت علیحضرت محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران

وعلیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اعلیحضرت همایونی محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران وعلیاحضرت ملکه ثریا پهلوی بنابعدعت هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی وشخص ک. ی. وارا شیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی روز ۲۵ ژوئن سال ۱۹۵۶ وارد مسکو - پایتخت اتحاد شوروی گردیدند.

آقایان ابراهیم کاشانی - وزیر بازرگانی ایران، محمد ساعد - سناتور، سپهبد یزدان - پناه - ژنرال آجودان شاهنشاه، محسن قراگزلو - رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی، سپهبد جهانبانی - سناتور، سرلشگر دکتر آبادی، حمید آهی - نماینده مجلس شورای ملی واستاد دانشگاه تهران، ابوالفتح آتابای - رئیس اداره شکاربانی، اردشیر زاهدی - آجودان کشوری اعلیحضرت شاهنشاه، سر تیب نعمت الله نصیری - رئیس گارد شاهنشاهی و عده ای دیگر باتفاق اعلیحضرتین وارد مسکو گردیدند.

بانواعلم، بانویزدان پناه و بانوهایده قراگزلو ندیمه های علیاحضرت ملکه ثریا نیز در معیت علیاحضرت ملکه بودند.

... اینک فرودگاه مرکزی مسکو. باد پرچمهای دولتی ایران واتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را باهتزاز در میآورد. روی ترانسپارانها بزبانهای روسی وفارسی این شعار تهنیت آمیز منقوش بود: «خوش آمدید!»

برای استقبال از رئیس مملکت ایران اشخاص نامبرده در زیر در فرودگاه حضور بهم رسانیدند:

ک. ی. وارا شیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س. باتفاق بانو، ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا.ج.ش.س.، آ. ای. میکویان و م. گ. پرووخین معاونین ریاست شورای وزیران ا.ج.ش.س.، گ. ک. ژوکف وزیر دفاع ا.ج.ش.س.، ک. م. اوزولین و م. د. چوبینیدزه معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س.، و. آ. مالیشف و و. و. ماتسکویچ و ای. ف. تووسیان - معاونین رئیس شورای وزیران

روز ۲۵ ژوئن سال ۱۹۵۶. هنگامیکه سرودهای دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی در فرودگاه مرکزی مسکو نواخته میشود.

۱. ج. ش. س. آ. پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی عالی ا.ج.ش.س. ،
۴. آ. یاسنوف رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه،
پ. یا آنتروپف، ن. پ. دودورف، و. پ. یلیوتین ، ای. گ. کابانف، بانوم. د. کاورگینا ،
آ. ک. کوروتونف و ن. آ. میخائیلوف وزیران ا.ج.ش.س. ای. س. کونیف و
و. د. ساکالفسکی - مارشالهای اتحاد شوروی، پ. ف. ژیکاریف - مارشال کل نیروی هوایی،
آ. آ. گرومیکو معاون اول وزارت امور خارجه ، ک. ای. کووال رئیس اداره کل امور
روابط اقتصادی، ن. گ. پالگونف رئیس مسئول خبرگزاری تلگرافی اتحاد شوروی
(تاس) ، ن. ای. بابروونیکف رئیس کمیته اجرایی شورای نمایندگان زحمتکشان شهر
مسکو ، نمایندگان شورای عالی ا.ج.ش.س. و شورای عالی جمهوری فدراتیو شوروی
سوسیالیستی روسیه ، ف. ف. مالوچکف رئیس اداره تشریفات وزارت امور خارجه
ا. ج. ش. س. ، آ. پ. باولف کفیل اداره کشورهای خاور نزدیک و میانه در وزارت امور
خارجه ا.ج.ش.س. ، ژنرال ماژور ای. س. کالسینکف رئیس دژبانی شهر مسکو ،
مفتی ش. خیال الدین اف رئیس اداره روحانی مسلمانان بخش اروپائی ا.ج.ش.س. و

سبیری وک.ک. صالح اف امام خطیب مسجد شهر مسکو .
در فرودگاه کارمندان سیاسی سفارت کبرای ایران در مسکو، رؤسای سفارتخانه‌ها
و نمایندگان گه‌های سیاسی خارجی مقیم ا.ج. ش. س. ، وابسته‌های نظامی و دریائی و هوائی،
روزنامه نگاران شوروی و خارجی، نمایندگان رادیو، فیلمبرداران و مخبرین عکاس نیز
حضور داشتند .

ساعت هفده وچهل و پنج دقیقه هواپیمای حامل اعلیحضرتین که چندین فرزند هوا-
پیمای جت شکاری آنرا در میان گرفته بودند بر فراز فرودگاه نمایان شدند . هواپیمای
نقره‌ای رنگ نوع «ایلیوشین-۱۴» بر روی باند فرودگاه بزمین نشسته و در محلی که
مستقبلین در آنجا گرد آمده بودند متوقف گردید. اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه
ایران و علیاحضرت ملکه ثریا و همراهان از پلکان هواپیما فرود آمدند.
آقای عبدالحسین مسعود انصاری سفیر کبیر ایران اعلیحضرت همایونی را بر هبران
دولت شوروی معرفی نمود. عده‌ای از کودکان دانش آموز دسته‌های گل بسیار زیبائی به
مهمانان تقدیم نمودند. رئیس گارد احترام گزارشی بحضور اعلیحضرت شاهنشاه ایران
معروض داشت. آهنگ سرود شاهنشاهی ایران و سرود دولتی اتحاد شوروی بنحوباشکوهی در
فضای فرودگاه طنین افکن گردید . اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و
ک.ی. وارا شیلف گارد احترام راسان دیدند .

بیانات ک. ی. و. ا. شیلف

پس از عبور از مقابل گنارد احترام ک. ی. و. ا. شیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پشت میکروفون قرار گرفت و نطق ذیل را ایراد نمود:

«علیحضرتا! علیاحضرتا!

مهمانان عالیقدر!

از طرف هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. و دولت شوروی و از جانب شخص خود بشما علیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و شما همراهان بمناسبت ورود بمسکوپایتخت اتحاد شوروی تبریک و تهنیت میگویم.

ک. ی. و. ا. شیلف هنگام ایراد نطق.

اولین مسافرت رئیس مملکت ایران با اتحاد شوروی در موقع تاریخی مهمی انجام می‌گیرد. بر اثر مساعی مصرانه ممالک صلحدوست موفقیت‌های معینی در تخفیف بحران بین‌المللی حاصل گردیده و همکاری مسالمت‌آمیز کشور های مختلف بسط و توسعه می‌یابد.

دولت شوروی که سیاست صلح‌جویانه‌ی فعالی را تعقیب می‌کند معتقد است که کلیه ممالک - صرف‌نظر از سازمان اجتماعی و سیاسی آنها - می‌توانند و باید در صلح و صفا بسر برند و مسائل مورد اختلاف را که بین آنها بوجود می‌آید با وسایل مسالمت‌آمیز حل و فصل کنند. تماس‌های شخصی بین رجال مسئول نقش مهمی را در بهبود روابط بین ممالک ایفا می‌کنند. تماس‌های شخصی بین ما مخصوصاً لازم است زیرا ایران و اتحاد شوروی دو کشور همسایه هستند.

ما امیدواریم که ورود اعلیحضرت بکشور ما بحسن تفاهم بهتر و افزایش اعتماد در روابط بین کشورهای ما کمک خواهد کرد.

اقامت شما در اتحاد شوروی امکان خواهد داد یقین حاصل نماید که دولت شوروی و ملل کشور ما صمیمانه مایل هستند که روابط بین ممالک ما - روابط حسن همجواری و دوستی واقعی باشد.

دولت شوروی استقلال و حاکمیت ایران را محترم میدارد و روش عدم مداخله در امور داخلی مملکت ایران را اکیداً رعایت می‌کند و مایل است در صلح و صفا با ایران زندگی کند و بنفع دو کشور همکاری نماید.

ما یقین داریم در صورت تمایل متقابل بصلح و امنیت و در صورت تمایل دو کشور برای اینکه روابط خود را بر اساس اصول معروفی که کنفرانس کشورهای آسیا و آفریقا منعقد در باندونگ تأیید نمود، بنا کنند کشورهای ما می‌توانند مانند همسایگان و دوستان مهربانی بایکدیگر زندگی کنند.

دولت شوروی برای مسافرت شما ارزش بزرگی را قائل است و تمام اقدامات لازمه را بعمل خواهد آورد تا شما با کشور ما و زندگی مردم ما یعنی با کار مسالمت‌آمیز و فرهنگ آنها بخوبی آشنا شوید و اقامت شما در شوروی جالب و مفید و مطلوب گردد.

سلامت و تندرستی و موفقیت شما اعلیحضرت و شما اعلیحضرت ملکه و همچنین همراهان را آرزو مندیم.

سعادت و شگفتگی ملت ایران را خواستارم.

خوش آمدید مهمانان عزیز! «

بیانات شاهنشاه

«من از طرف خود و ملکه از خیرمقدمی که حضرت رئیس جمهور گفتند بی نهایت سپاسگزارم و با کمال خوشوقتی برای مرتبه اول به پایتخت کشور بزرگ دوست و همسایه خود وارد می شوم.»

از امروز صبح تا بحال دو مرتبه در خاک شوروی پیاده شدیم، چه در باد کوبه و چه در وارونژ احساس کردیم که بایک روح صمیمانه ای از ماهمه جا پذیرائی شده است. من هم با حضرت رئیس جمهور کاملاً هم عقیده هستم که تماس بین رؤسای دول همیشه برای بهبود روابط مؤثر است و امروز که همه ملل عالم سعی می کنند که موجبات صلح و آرامش را در دنیا فراهم کنند هر فردی بنوبه خود موظف است که در این راه بکوشد. حضرت رئیس جمهور مطمئن باشند که اگر دولت اتحاد جماهیر شوروی با اینهمه قدرت و اینهمه جمعیت طالب دوستی مبتنی بر احترام متقابل با مملکت ایرانست بطریق اولی ایران نیز که مملکت کوچکتریست طالب همین دوستی با مملکت شما میباشد و آنرا دنبال خواهد کرد.

وقتیکه پایه دوستی بر اساس احترام متقابل و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر قرار بگیرد مسلماً این دوستی پایدار و برقرار خواهد بود. من هم از طرف خود و ملت ایران بهترین پیام دوستانه را برای ملل اتحاد شوروی می آورم و از طرف خود و ملت ایران سعادت، ترقی و خوشبختی شخص حضرت رئیس جمهور و سران دولت شوروی و ملل اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را مسئلت مینمایم. «اعلی حضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ک. ی. و. و اراشیلف در یک اتومبیل رو باز جای گرفتند و از فرودگاه عزیمت نمودند. اتومبیل حامل علیاحضرت ملکه و بانوی د. و. و اراشیلووا نیز بدنبال اتومبیل ایشان رهسپار گردید.»

شاهنشاه در حال ایراد نطق.

در تمام مسیر عبور از فرودگاه تا کاخ کرمل هزاران نفر از اهالی مسکوبمهمانان
عالیقدر خیر مقدم می گفتند.
خیابانهای مرکزی پایتخت با پرچمهای ایران و اتحاد شوروی و با پارچه‌های سرخ‌رنگی
که شعارهای ذیل بزبانهای فارسی و روسی روی آنها منقوش بود مزین شده بود:
«زننده باد دوستی بین دو ملل کشور همسایه - اتحاد شوروی و ایران!» «پاینده باد
مناسبات حسن همجواری بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران!»

شاهنشاه و ك.ی. واداشیلف در کاخ کرمل

بازدید شاهنشاه از ک. ی. واداشیلف

روز ۲۶ ژوئن اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران از ک. ی. واداشیلف بازدید نمودند -

آقایان مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. س. سپهد یزدان پناه - ژنرال آجودان شاهنشاه و محسن قراگزلو رئیس اداره کل تشریفات دربار شاهنشاهی همراه اعلیحضرت همایونی بودند .

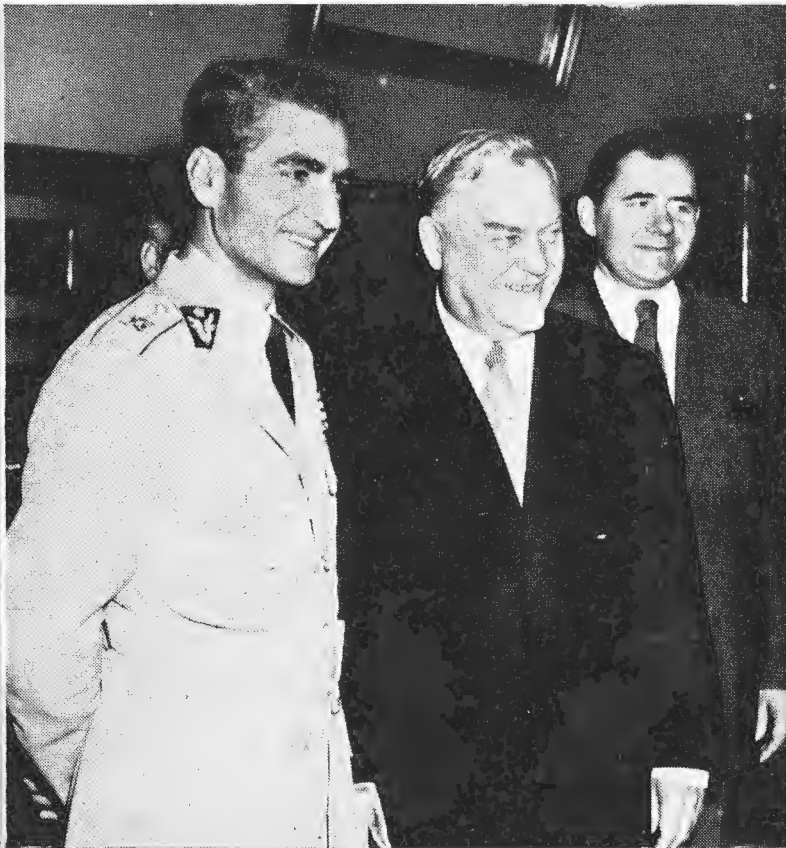
در این ملاقات ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. س. آ. آ. گرومیکو معاون اول وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. و آ. ای. لاورنتیف سفیر کبیر ا. ج. ش. س. در ایران نیز حضور داشتند .

بازدید شاهنشاه ایران از ن.آ. بولگائین

در همان روز ۲۶ ژوئن اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران از ن.آ. بولگائین رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بازدید بعمل آوردند.

آقایان مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا.ج.ش.س.، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان شاهنشاه و محسن قراگزلو رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی همراه شاهنشاه بودند.

در این پذیرائی آ.آ.گرومیکو معاون اول وزیر امور خارجه ا.ج.ش.س. و آ.آ. لاورنتیف سفیر کبیر ا.ج.ش.س. در ایران نیز حضور داشتند.

شاهنشاهون. بولگائین.
در سمت راست
آ. گرومیکو وزیر
امور خارجه اتحاد
جماهیر شوروی
سوسیالیستی
قرار دارد

ضيافت نهار از طرف ك. بى. و. ا. شيلف با فتحار شاهنشاه و ملکه

ك. بى. و. ا. شيلف صدر هيئت رئيسه شوراي عالی ا. ج. ش. س. و همسر ايشان روز ۲۶ ماه ژوئن در کاخ بزرگ کرمل با فتحار اعليحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و ملکه ثريا پهلوی ضيافتی به نهار ترتيب دادند.

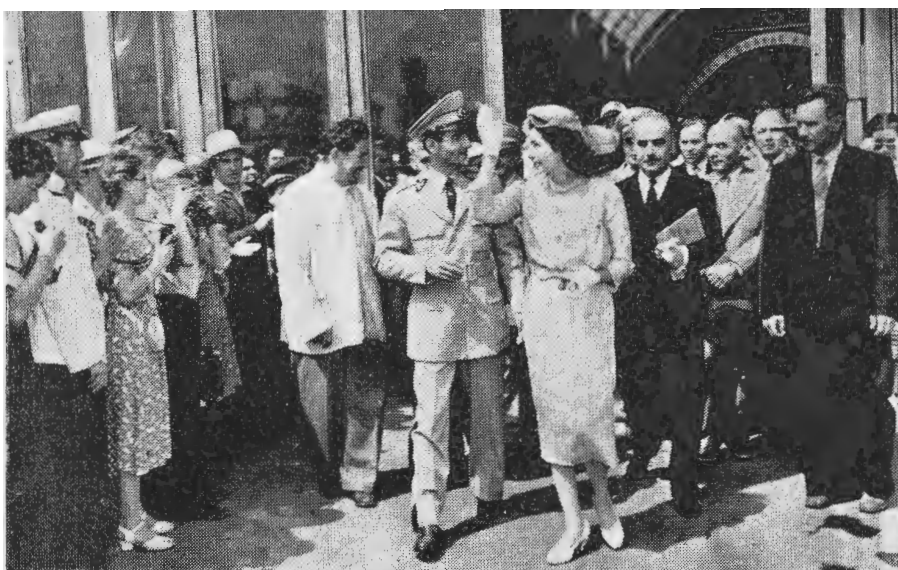
در اين مجلس ضيافت اعليحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و عليا- حضرت ملکه ثريا پهلوی و همراهان ايشان و همچنين سفير کبير ايران در ا. ج. ش. س. و ساير کارمندان سفارت کبرای ايران نيز حضور داشتند.

از طرف شوروی ن. آ. بولگانين، ل. م. کاکانوويچ، گ. م. مالکف، آ. ای. ميکویان، م. مولوتف، م. گ. پرووخين، م. ز. سابورف، ن. س. خروشچف و بانوی. آ. فورتسوا، م. د. چوبيندزه و ك. م. اوزولين معاونين صدر هيئت رئيسه شوراي عالی ا. ج. ش. س. ، آ. پ. ولکف رئيس شوراي اتحاد شوراي عالی اتحاد شوروی، وزيران و ساير شخصيت های رسمی در اين ضيافت حضور داشتند.

در موقع صرف صبحانه ك. بى. و. ا. شيلف و ن. آ. بولگانين و ن. س. خروشچف و اعليحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران جامهای خود را دوستانه سلامت يکديگر بلند کردند و سپس ابراهيم کاشانی وزير بازرگانی ايران و سپهبد جهانبانی نيز همين عمل را انجام دادند. مجلس ضيافت در محيط آميخته بادوستی صميمانه برگزار گردید.

شاهنشاه و ملکه با مسکو آشنا ميشوند

روز ۲۶ ماه ژوئن اعليحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ايران و عليا حضرت ملکه ثريا پهلوی به آشنائی با زندگی اهالی شهر مسکو پايتخت شوروی پرداختند . هنگام ظهر ايشان بمحوطه نمايشگاه کشاورزی و نمايشگاه صنعتی اتحاد شوروی وارد شدند . در اينجا و. آ. ماليشف و و. و. ماتسکويچ معاونين رئيس شوراي وزیران ا. ج. ش. س. و بانوز. آ. لبدوا نماينده شوراي عالی ا. ج. ش. س. از مهمانان عالیقدر استقبال نمودند .

اعلیحضرت
شاهنشاه وعلیاء
حضرت ملکه در
نمایشگاه صنعتی
اتحاد شوروی.

دسته گل رز بزرگی به علیاحضرت ملکه تریا پهلوی تقدیم شد.
مهمانان عالیقدر پس از گردش در محوطه نمایشگاه بوسیله اتومبیل روباز بازدید
غرفه «ج.ش.س.س.ارمنستان» رفتند. در این غرفه ایشان بارشته‌های عمده کشاورزی
جمهوری ارمنستان و الکتریفیکاسیون آن آشنا شدند و بر شد و توسعه ثروت اجتماعی
کالخوزها و به پیشرفت پرورش نوغان و تاک‌داری ابراز علاقه نمودند.
سپس مهمانان بزرگترین غرفه نمایشگاه صنعتی بنام «ماشین‌سازی» را بازدید
نمودند. در این غرفه ماشینهای کشاورزی مرکب، از آنجمله کمباین مخصوص جمع‌آوری
محصول ذرت، ترانسپورتر زنجیری مخصوص راه‌های صعب‌العبور، آخرین مدل تراکتور-
ها توجه مهمانان را بخود جلب نمود. رئیس مملکت ایران راجع باصول کار ماشینها
پرسش‌هایی نمودند.
در همین غرفه مهمانان عالیقدر چرخ غول پیکر توربین آبی کارخانه برق آبی کوی-
بیشف و نیز مدل متحرک این توربین و ماکت اکسکواتورهای گام بردار را تماشا کردند،
اتومبیل‌های سواری نوع جدید «مسکوویچ»، «ولگا» و «مسکو» را با دقت زیادی بازدید
نمودند و پرسیدند که آیا این ماشینها برای صادرات نیز تهیه خواهند شد یا نه؟
در پایان بازدید در میدان مخصوص نمایش حیوانات نژادهای مختلف دامهای اصیل را
از نظر مهمانان گذراندند. گاوهای پرشیر، گوسفندان دارای پشم لطیف و اسبهای سواری
و اسبهای بارکش تنومند از جلو تریبونها گذشتند. نمایش دامهای اصیل با عبور دو کالسکه
سه‌اسبه روسی بنام «ترویکا» خاتمه یافت.
گروه کثیر تماشاچیان نمایشگاه به علیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاء-

اعلیحضرت شاهنشاه
و علیاحضرت ملکه در
دانشگاه مسکو
ای. که. پتروفسکی
رئیس دانشگاه
در سمت راست
دیده میشود.

حضرت ملکه ثریا و همراهان ایشان تبریک و شادباش میگفتند.
بعد از ظهر شاهنشاه و ملکه از دانشگاه دولتی مسکو واقع بر روی کوههای لنین
دیدن کردند. در اینجا پ. پیلوتین وزیر تعلیمات عالی، ج. ش. س. و آکادمیسین ای. گ.
پتروفسکی رئیس دانشگاه از اعلیحضرتین استقبال نمودند. آکادمیسین ای. گ.
پتروفسکی ضمن گفتن درود به اعلیحضرتین اظهار امیدواری نمود که مسافرت شاهنشاه
ایران با اتحاد شوروی بتوسعه علمی دانشگاه دولتی مسکو با دانشمندان ایران مساعدت
خواهد کرد. وی شرحی راجع به سازمان دانشگاه و ترکیب ملی دانشجویان و راجع
به سازمان آموزش غیابی بیان نمود.

اعلیحضرت شاهنشاه
و علیاحضرت ملکه در
موزه زمین شناسی
دانشگاه مسکو.

رئیس مملکت ایران نسبت بآموزش غیابی ابراز عاقمندی نموده و اظهارداشتند که در ایران نیز آموزش غیابی تشویق میگردد .
 شاهنشاه چنین اظهارداشتند: - امیدوارم که روابط علمی برقرار باشد و مبادله علمی دانشجویان بین دو مملکت روز بروز افزون گردد.
 مهمانان عالیقدر مدت بیش از دو ساعت عاری دانشگاه را تماشا کرده و با اشیاء نمایشی موزه زمین شناسی آشنا شده و چندین آزمایشگاه و کتابخانه و اطاق درس را بازدید نمودند . هنگامیکه مهمانان روی بسالکون اشکوب ۲۴ عمارت دانشگاه قرار گرفتند منظره زیبای شهر مسکو در مقابل آن نمایان گردید.
 سپس شاهنشاه و ملکه و همراهان به تالار بزرگ دانشگاه رفتند و در آنجا دانشجویان و کارمندان دانشگاه با شور و شغف از ایشان استقبال نمودند و فریاد های زنده باد دوستی ملل ایران و شوروی در فضا طنین افکن گردید .
 شاهنشاه ایران از استقبال گرم و دوستانه اظهار تشکر کرده و ضمناً بیانات ذیل را ایراد نمودند:

« در جهان امروزی تبادل افکار و فرهنگ ممکن است یکی از مهمترین وسایل تحکیم روابط دوستانه باشد. بدین مناسبت بکشور شما که چنین دانشگاه باشکوهی دارد و شما که امکان آموزش در آنرا دارید تهنیت و تبریک میگویم» .

پس از پایان بازدید از دانشگاه شاهنشاه در دفتر یادبود دانشگاه چنین نوشتند:
 « مابکار کنان و دانشجویان و طراحان این مؤسسه بزرگ علمی تبریک گفته موقیقت همه را از صمیم قلب آرزو مندیم» .

آکادمیسین ای. گ. بطروفسکی بعنوان یادبود تشریف فرمائی شاهنشاه بدانشگاه دولتی مسکو مدالی که بمناسبت دویستمین سالگره از تاریخ تأسیس دانشگاه تهیه شده بود با دو جلد کتاب « تاریخ دانشگاه» که بمناسبت سالگره مذکور چاپ شده بود تقدیم شاهنشاه ایران نمود.

ملاقات اعلیحضرت شاهنشاه و علیاحضرت ملکه با دانشجویان در تالار نمایش دانشگاه مسکو .

هنگام مذاکرات در کاخ کرمل.

مذاکرات رهبران دولت شوروی با علیحضرت شانه‌شا

ساعت ده و نیم صبح روز ۲۷ ماه ژوئن مذاکراتی بین ک.ی. و ارشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، ن.آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا.ج.ش.س.، ن.س. خروشچف عضو هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س. و آ.ای. میکویان جانشین اول رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی از یکطرف و اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران از طرف دیگر انجام گرفت.

در این مذاکرات از طرف شوروی: و.س. ایلئیچف، آ.ای. لاورتتیف، آ.پ. پاولف، و از طرف ایران: آقایان ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی ایران، سناتور محمد ساعد، سپهد یزدان پناه ژنرال آجودان، مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا.ج.ش.س. حضور داشتند.

مذاکرات در محیط آمیخته باصمیمیت جریان داشت و در پیرامون مسائل مربوط به مناسبات بین دو کشور دور میزد.

ضیافت به نهار از طرف ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی

باقحار علیحضرت مایونی محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران

و علیاحضرت ملکه تریا پهلوی

ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی روز ۲۷ ماه ژوئن مجلس ضیافتی به نهار بافتخار اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه تریا پهلوی ترتیب داد.

در این مجلس ضیافت اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران ، علیاحضرت ملکه تریا پهلوی وهمچنین همراهان ایشان حضور داشتند.

در این ضیافت از طرف شوروی : ک. ی. وازاشیلف، ل. م. کاکانوویچ، گ. م. مالنکف، آ. ای. میکویان ، و. م. مولوتف، م. گ. پرووخین، م. ز. سابورف ، ن. س. خروشچف ، ل. ای. برژنف ، ن. م. شورنیک و معاونین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س. : آ. پ. زاویناگین و و. آ. کوچرنکو و و. آ. مالیشف و و. م. ماتسکوویچ و ای. ف. توسیان و و. خرونیچف - ن. آ. میخائیلوف و وزیر امور مدنی ا. ج. ش. س. - ای. گ. کابانف و وزیر بازرگانی خارجی، ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. و سایر شخصیت‌های رسمی حضور داشتند.

هنگام صرف نهار ن. آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س. و اعلیحضرت همایونی محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران جامهای خود را بافتخار دوستی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلند کردند. مجلس ضیافت به نهار در محیط گرم و دوستانه‌ای برگزار گردید.

مهمانان با زوید خود از نقاط دیدنی مسکو و دامه میدهند

بعد از ظهر روز ۲۷ ژوئن اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران، ملتزمین رکاب و همچنین آقای مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. اردوگاههای لشکر موتوریزه گارد «تامان» را بازدید نمودند.

علیاحضرت ملکه نریا پهلوی روز ۲۷ ژوئن از کارخانه شیرینی سازی مسکو بنام «کراسنی اکتیابر» بازدید کردند. ملکه نریا اظهار تمایل نمودند که از کارگاه های کارخانه ها دیدن نمایند. آنگاه علیاحضرت ملکه بقسمت تهیه شکلات و کارامل راهنمایی شدند. بعد از ظهر علیاحضرت ملکه نریا پهلوی و همراهان ایشان از کاخ موزه «استانکینو» دیدن کردند.

عصر ۲۷ ژوئن اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ملکه نریا و همراهان به سیرک مسکورفتند.

علیاحضرت ملکه
نریا از کاخ موزه
«استانکینو»
دیدن می نمایند.

اعلیحضرتین
در ایستگاه
موسوم با
کی یف خط
کمر بندی
متر و پولیز
(راه آهن زیر
زمینی) مکو

حاصل نمایند از ژنرال و. ای. ولکف اظهار تشکر نموده و چنین گفتند :
« این بازدید با امکان داد آزمایشگاه های بسیار جالب توجهی را دیدن نمایم . ما تکنیک
عالی معاصر را مشاهده کردیم ، آکادمی شما می توانید مباحثات کند که بزرگترین کامیابی ها
را بدست آورده است . »

بعد از ظهر شاهنشاه ایران و ملتزمین رکاب ملوکانه قریب سه ساعت وقت خود را برای
بازدید کارخانه اتومبیل سازی مسکوبنام ای. آ. لیخاچف صرف نمودند . در اینجا ن. ای.
استروکین وزیر صنایع اتومبیل سازی و آ. گ. کریلف مدیر کارخانه از شاهنشاه پذیرائی
کردند . آ. گ. کریلف تاریخچه اتومبیل سازی در اتحاد شوروی و طرز کار کارخانه را
بعرض مهمانان رسانید . مهمانان هنگام عبور از برابر خط نقاله اصلی ملاحظه نمودند که
چگونه در این قسمت دقیقه بدقیقه اتومبیل تازه ای بوجود می آید . در کارگاه اتوبوس-
سازی ، شاهنشاه داخل یکی از اتوبوسهای جدید که برای مسافرت بین شهرها ساخته شده
است گردیدند و ساختمان و تجهیزات آنرا تماشا کردند .

کاخ فرهنگ کارخانه اتومبیل سازی توجه شاهنشاه را بخود جلب کرد و ایشان با
جزئیات کاخ مذکور آشنا شدند .

شاهنشاه پس از بازدید کارخانه اتومبیل سازی هنگام خروج از کاخ فرهنگ بیاناتی
بشرح زیر از پشت میکروفون ایراد نمودند :

« ما با کمال اشتیاق و دقت اطاقهای متعدد کاخ را که بکار گران و اطفالشان اختصاص داده شده است ملاحظه نمودیم . تالارهای قرائت خانه مملو از کتب متعدد و مختلف، سالنهای مطالعه، تالارهای سینما و تئاتر و کنسرت و مشغولیات لذت آمیز و گلخانه و غیره را دیدن کردیم . باید بکار گران و کارمندان این کارخانه تبریک گفت که چنین وسایل پیشرفت کار و تکنیک را از هر جهت فراهم کرده اند و همچنین وسایل استراحت و پیشرفت فرهنگی و تربیت اطفال را به بهترین وجهی فراهم ساخته اند . هنگام صحبت بخصوص با اطفال تربیت متین و رویه مورد پسند آنها در صحبت و تکلم جلب توجه مرا کرد و نشان داد که کودکان شوروی بچه طرز صحیحی چه از لحاظ علمی و چه از لحاظ تربیتی با رمی آیند .

موقیت همه را از صمیم قلب آرزو مندم .»

علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی با اتفاق ندیمه های خود و رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی برای دیدن یکی از اردوگاههای پیش آهنگی واقع در بیرون شهر و کود کستان وزارت صنایع هواپیما سازی رفتند . در این محل ییلاقی، تابستانها بیش از ۴۰۰ نفر از کودکان کارمندان و کارگران کارخانه های هواپیما سازی استراحت میکنند .

مهمانان عالیقدر خوابگاه و سفره خانه کودکان را بازدید کردند و از اطاقهایی که کودکان در آنجا مشغول کارهای دستی و نقاشی بودند دیدن نمودند . هنگامیکه مهمانان به باشگاه اردوگاه تابستانی وارد شدند کودکان مشغول تمرین آواز بودند و برای جشن روز آینده آماده می شدند . کودکان بنا به تمایل ملکه ثریا سرود پيشاهنگان اردوگاه را خوانده و رقصهایی اجرا نمودند

بیش از دو میلیون و ششصد هزار نفر از نوآموزان مدارس شوروی در تابستان سال ۱۹۵۵ تعطیلات خود را در اینگونه اردوگاهها گذراندند .

در اتحاد شوروی ۷۹۶۴ اردوگاه پيشاهنگی ییلاقی وجود دارد . اردوگاههای هند کورد نقاط خوشمنظر یعنی در جنگلها و در ساحل رودها و در کوهها و کرانه های دریا واقع شده اند .

علیاحضرت محمد
رضا پهلوی
شاهنشاه ایران در
کارخانه اتومبیل-
سازی مسکو .

بعد از ظهر بانوی د. واداشیلو واهمسرك . ی. واداشیلف مهمانی به جای ترتیب داد که
ملکه ثریا و ندیمه های ایشان در این ضیافت حضور یافتند . از طرف شوروی بانوان ی . م :
بولگانینا، و . آ . مالنکووا، پ . س . مولوتووا ، آ . ای . پرووخینا ، ن . پ . خروشچووا،
م . م . شیلووا وعده ای دیگر نیز حضور داشتند .

شاهنشاه و ملکه در استالینگراد

شاهنشاه و ملکه پس از اقامت چهار روزه در مسکو بمسافرت در اتحاد شوروی
پرداختند. استالینگراد اولین شهری بود که مهمانان عالیقدر به آنجا وارد شدند.

روز ۲۹ ژوئن مقارن ظهر هزاران نفر از اهالی شهر در فرودگاه استالینگراد گرد
آمده بودند. نمایندگان شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و جمهوری
فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، نمایندگان سازمان های اجتماعی، رهبران و نمایندگان
شورای شهر و شورای ایالتی استالینگراد در فرودگاه حضور یافتند.

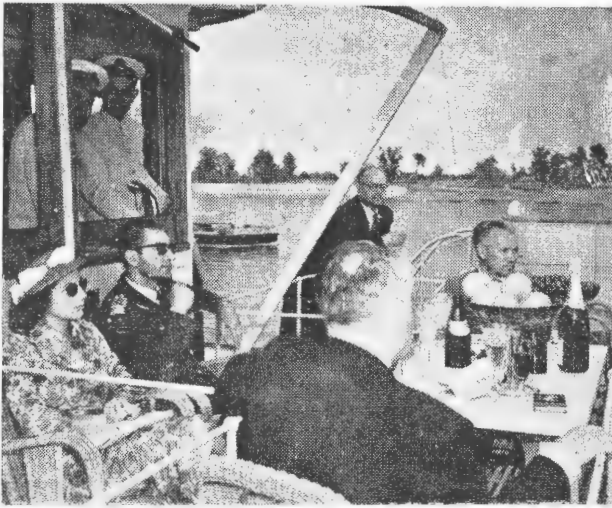
چند هواپیمای نقره ای در میدان بتونی فرودگاه بزمین نشستند . اعلیحضرت
محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران و ملکه ثریا پهلوی از هواپیمای اولی پیاده شدند.
آ. دینکین رئیس کمیته اجرائیه شورای شهر استالینگراد از طرف شورای شهر و
شورای ایالتی و از طرف اهالی شهر و شخص خود بمهمانان عالیقدر خیر مقدم گفت. شاهنشاه
در جواب خیر مقدم چنین اظهار داشتند:

— مسافرت ما بین شهر تاریخی بسیار دلپذیر و جالب توجه است زیرا از یکطرف
مدافعین این شهر در سالهای جنگ دلاوری عظیم و قهرمانی بی نظیری از خود نشان دادند
و از طرف دیگر کارهای عظیمی که مردم استالینگراد برای ترمیم خرابی شهر و اعاده
زندگی مسالمت آمیز خود انجام داده اند کاملاً شایان اهمیت میباشد. سعادت و موفقیت عموم
اهالی استالینگراد و نیز تمام مردم شوروی را خواستارم. خوشبختی تمام ملت شمارا
خواهانم و دوستی بین ملت های دو کشور را نیز آرزو مندم.

مهمانان عالیقدر با کشتی موسوم به «آلکساندر پالژایف» برای بازدید بنای کارخانه
برق آبی استالینگراد عزیمت کردند. آنها از عرشه کشتی منظره زیبای شهر و کویهای
مسکونی نوساز آنرا با نظر تحسین تماشا می کردند. مهمانان نسبت به تاریخ قهرمانانه
استالینگراد و ترمیم خرابی آن توجه و علاقه وافری ابراز نمودند.

مهمانان پس از ورود بمحوطه ساختمان کارخانه برق آبی استالینگراد از بناهایی که
در دست ساختمان است و از اکلوز آن دیدن نمودند. آ. پ. آلکساندروف رئیس ساختمان
کارخانه برق آبی استالینگراد درباره جریان کارهای ساختمانی توضیحاتی بعرض رساند.

اعلیحضرتین در شهر و لژسکی
واقع در نزدیکی استالینگراد .

اعلیحضرتین در کشتی
هنگام گردش در رودولگا .

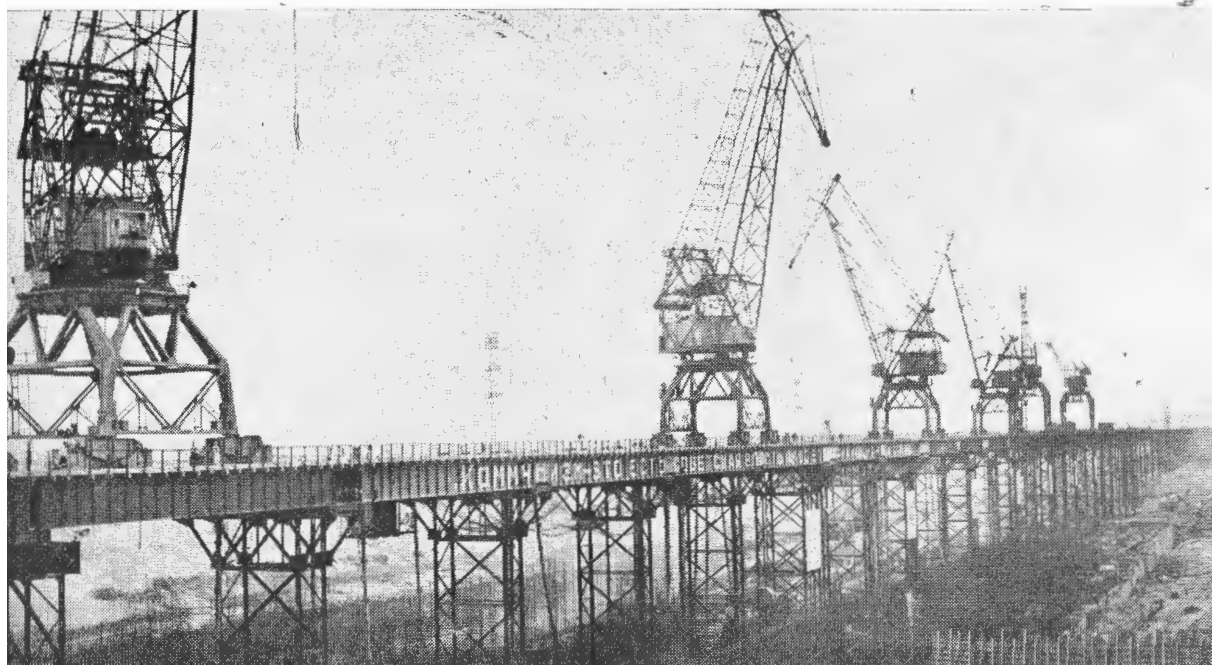
اعلیحضرتین از ساختمان
مرکز برق آبی
استالینگراد دیدن
میکنند .

سپس مهمانان عالیقدر بیازدید شهر نوساز «ولوسکی» برداختند. این شهر اخیراً در کرانه ولگا برای کارگران کارگاه ساختمانی کارخانه برق آبی استالینگراد بناشده است.

مهمانان محترم به تپه مامای محلی که در سالهای جنگ کبیر میهنی سخت ترین بردها برای دفاع از استالینگراد در آنجا انجام گرفت عزیمت نمودند. ژنرال ماژورس.آ. آندروشنکو قهرمان اتحاد شوروی شرحی راجع به نبردهای استالینگراد و دلآوری سربازان شوروی بیان نمود. شاهنشاه پس از استماع توضیحات چنین متذکر شدند:

« نبردهای استالینگراد چه بعنوان نمونه شجاعت و پایداری سپاهیان و چه از لحاظ مهارت جنگی سوق الجیشی در مدارس نظام ایران مورد مطالعه قرار گرفته است. همان شب آ.دینکین رئیس شورای شهر ضیافتی به شام بافتخار شاهنشاه و ملکه ترتیب داد.

مجسمه بر روی تپه مامای در استالینگراد.

وتاشکند

روز ۳۰ ماه ژوئن شاهنشاه ایران و ملکه و همراهان بوسیله هواپیما از استالینگراد به تاشکند عزیمت نمودند. در فرودگاه استالینگراد شاهنشاه در پاسخ نطق آ. دینکین که اظهار داشته بود - سلامتی و خوشوقتی مهمانان عالیقدر را در این مسافرت آرزو مندیم - در مقابل میکروفون بیانات ذیل را ایراد نمودند:

«از سخنان محبت آمیز شما نسبت بما و علیاحضرت ملکه از شما تشکر میکنم. امیدوارم که مسافرت ما باتحاد جماهیر شوروی موجب تحکیم بیشتر رسته های دوستی بین دو ملت گردد. رفاه و سعادت تمام اهالی استالینگراد را آرزو مندیم.»

عصر ۳۰ ژوئن شاهنشاه ایران و ملکه وارد تاشکند - پایتخت ازبکستان شوروی گردیدند. عده ای از روزنامه نگاران ایرانی نیز وارد تاشکند شده بودند.

ش. ر. رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ج. ش. س. ازبکستان، س. ک. کمال اف رئیس شورای وزیران ج. ش. س. ازبکستان و عده ای دیگر برای استقبال از رئیس مملکت ایران در فرودگاه تاشکند حضور یافتند. اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و ش. ر. رشیداف گاردا احترام راسان دیدند. سپس ش. ر. رشیداف نطق ذیل را ایراد نمود:

« اعلیحضرتا !

علیاحضرتا !

مهمانان محترم ! اجازه بفرمائید از طرف هیئت رئیسه شورای عالی ج. ش. س. ازبکستان و دولت ازبکستان و از طرف شخص خود ورود اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان را به تاشکند - پایتخت ج. ش. س. ازبکستان تبریک و تهنیت بگویم. ما از ورود مهمانان گرامی به پایتخت ج. ش. س. ازبکستان صمیمانه خرسند و خوشنود هستیم. ماهه کار خواهیم کرد تا آنکه شما بتوانید بازندگی مردم ازبکستان که در عائله اخوت ملل اتحاد شوروی اقتصاد و فرهنگ خود را ترقی و توسعه میدهند - آشنا شوید.

سلامتی و بهترین موفقیتهای شما را خواهیم و نیز سعادت، رونق و شکفتگی مردم ایران را آرزو مندیم. خوش آمدید مهمانان عزیز!

شاهنشاه ایران در نطق جوابیه خود چنین گفتند :

جناب رئیس جمهور از بکستان ، از جانب خود و از جانب هیئت رئیسه شورای عالی ج.ش.س. از بکستان بمناسبت مسافرت ما به این شهر و به این جمهوری ابراز مسرت فرمودند. من نیز از جانب خود و از جانب ملکه ایران از ورود به این شهر ابراز خرسندی میکنم .

علاوه بردوستی و صمیمیتی که بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی موجود است خوشبختانه ما دو کشور همسایه میباشیم . این امر ما را تشویق میکند که کاملاً با وضع جمهوری شما آشنا شویم . ماسعی خواهیم کرد از این فرصت استفاده کرده بهتر با فعالیتها و موفقیتهای شما آشنا شویم . من نیز سعادت و خوشبختی و سلامتی شخص شما حضرت رئیس جمهور و هیئت رئیسه شورای عالی ج.ش.س. از بکستان و تمام مردم از بکستان را آرزو مندم. مهمانان از فرودگاه بوسیله اتومبیل به اقامتگاه مخصوص عزیمت نمودند . خیابانها باترانسپارانهای که روی آنها شعارهای تبریک و تهنیت منقوش بود تزئین شده بود . در تمام مسیر راه اهالی تاشکند به شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان تبریک و تهنیت میگفتند . صبح روز اول ماه ژوئیه شاهنشاه از ش.ر. رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی از بکستان دیدن نمودند . پس از پایان ملاقات رئیس مملکت ایران و همراهان ایشان بوسیله اتومبیل در نقاط دیدنی شهر بگردش پرداختند . در همه جا اهالی تاشکند ابراز احساسات مینمودند و از مهمانان عالیقدر ایرانی بادرود و شادباش استقبال میکردند .

سپس شاهنشاه کارخانه ریسندگی تاشکند را بازدید نمودند . مهمانان ضمن تماشای کارخانه اطلاع حاصل نمودند که این مؤسسه بزرگ در دوره نقشه های پنجساله ساخته شده است و کارگاههای آن با ماشینهای درجه اول مجهز میباشد که قسمتی از آنها در کارخانه های ماشین سازی خود جمهوری از بکستان تهیه شده است . این مؤسسه غول پیکر روزانه ۶۵۰ تا ۷۰۰ هزار متر پارچه های گوناگون و یک میلیون قرقره نخ بیرون میدهد. در بافت پارچه ها هاذوق و سلیقه سکنه جمهوریهای شوروی آسیای میانه در نظر گرفته میشود و پارچه ها خریداران زیادی دارد . بسیاری از انواع این پارچه ها بکشورهای خاور نزدیک نیز صادر میشود. مهمانان امکان حاصل نمودند که شخصاً با شرایط کار کارگران آشنا شوند . مثلاً مهمانان اطلاع حاصل نمودند که در این کارخانه برای جلوگیری از تأثیر زیان آور گردوغبار در سلامتی کارگران همه گونه وسائلفراهم و پیش بینی شده است. در کارگاه هاسیستم دستگاه های تهویه تعبیه شده است که هوای کاملاً تمیز و تازه ای را با حرارت و رطوبت لازمه به محل کار کارگران میرساند . در حقیقت در هر یک از کارگاههای کارخانه سه دقیقه سه دقیقه هوا کاملاً عوض میشود . سرویس بهداشتی مخصوصی که متجاوز از دویست نفر پزشک و کارکنان پزشکی در آن مشغول کار هستند مراقب سلامتی کارگران میباشد .

در جوار ابنیه کارخانه خانه های مسکونی واقع شده اند که کارگران و مهندسین و کارمندان کارخانه در آنها سکونت دارند . در کوی نسا جان ۱۴ شیرخوارگاه و کودکستان ، یک زایشگاه ، ۳ آموزشگاه ، چندین سفرمخانه ، یک کاخ فرهنگ و مؤسسات دیگر فرهنگی و اجتماعی وجود دارد .

اعلیحضرت شاهنشاه در فرهنگستان علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان.

اعلیحضرت شاهنشاه در کمیتهات نساجی شهر تاشکند .

شاهنشاه هنگام خروج از کارخانه بیانات زیر را ایراد نمودند :

این کارخانه دارای امکانات و محصولات فراوانی میباشد . موفقیت‌های آینده این مؤسسه را آرزو مندم . از شرایط کار پارچه بافان اینجا خوشمان آمد . ملاحظه شد که اکثر کارگران را زنان تشکیل میدهند و اینان در حیات اقتصادی کشور خود شرکت میکنند . برای آنها همه قسم وسایل رفاه آورده اند تا بتوانند براحتی در این مؤسسه کار کنند . از کارگاه‌های شما خوشمان آمد .

سپس شاهنشاه و همراهان ایشان از فرهنگستان علوم ج . ش . س . از بکستان دیدن نمودند . ت . زاهدان رئیس فرهنگستان شرحی راجع به ترقی و پیشرفت علوم در جمهوری در دوران حکومت شوروی و درباره کارهای دانشمندان از بکستان بویژه در رشته کشاورزی بیان نمود . شاهنشاه اظهار داشتند که از بازدید مرکز علمی از بکستان شوروی خوشوقت میشانند ، و سپس فرمودند :

موفقیت‌های شما در رشته کشاورزی و بویژه در رشته پنبه کاری پشایسته هر گونه تحسین و تمجید میباشد زیرا که شما این موفقیت‌ها را طی مدت نسبتاً کوتاهی بدست آورده اید . از استماع توضیحات شما بسیار خوشنودم ، ثمرات کار شما را که در اینجا از آن برخوردار میگردد برای العین می بینم . امیدوارم که همواره مؤسسات علمی و فرهنگی شما موفقیت‌های شایانی بدست آورند و شما بامؤسسات علمی و فنی مربوطه کشور ما تماس داشته باشید و متقابلاً بمبادله تجارب خواهیم پرداخت . سعادت و موفقیت‌های فرهنگستان علوم و همچنین همه دانشمندان از بکستان را آرزو مندم .

سپس مهمانان عالیقدر ایرانی به کالغوز بنام « قزل از بکستان » عزیمت نمودند . شاهنشاه و ملکه نسبت به میزان حاصل بخشی پنبه و عایدات اقتصاد اشتراکی کالغوز اظهار علاقه نمودند و اطلاع حاصل نمودند که در سال ۱۹۵۵ کالغوز از هر هکتار زمین بطور متوسط ۳۰ کنتو پنبه برداشت نموده و درآمد کالغوز بالغ بر ۲۳ میلیون روبل بوده است .

شب از طرف ش . رشیدان ضیافتی به شام بافتنار مهمانان عالیقدر ایرانی ترتیب داده شد . ن . محی الدینف دبیر اول کمیته مرکزی حزب کمونیست از بکستان ، س . کمال اف رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی از بکستان و عده‌ای دیگر نیز در این ضیافت حضور داشتند . در سر میز شام شاهنشاه ایران و صدر هیئت رئیسه شورای عالی از بکستان نطق‌های تهنیت آمیزی ردوبدل نمودند . ش . رشیدان جام خود را بسلامتی شاهنشاه و ملکه و ملت ایران بلند کرد . رئیس مملکت ایران در پاسخ از صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری اظهار تشکر نموده و بیانات زیر را ایراد نمودند :

طی مدت کوتاهی که در پایتخت زیبای شما بسر میبرم امکان پیدا شد باموفقیت‌های شما در کارخانه‌ها و کالغوزها و همچنین باموفقیت‌های شما در رشته علوم آشنا شویم . ما کامیاب‌های شما را برای العین دیدیم و شیوه مکانیزاسیون کار را در کالغوز مشاهده نمودیم ایران همسایه نزدیک شماست و از این موفقیت‌ها و پیشرفت‌های شما سرور و خرسند میگردد . ماسعی میکنیم و امیدواریم که ترقیات کشور خود را به پایه کشورهای مترقی جهان برسانیم .

اعلیحضرت
شاهنشاه در مزارع
کالخورز « قزل
ازبکستان ».

من سلامتی رئیس جمهور ازبکستان و دولت ازبکستان و سلامتی ملت ازبکستان و بخاطر
دوستی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی جام خود را بلند میکنم .
همآ نشب شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان در کنسرت بزرگی که در تئاتر اپرا و باله
بنام علیشیر نوائی ترتیب داده شد حضور یافتند .

از راه عشق آباد به قفقاز

روز ۲ ماه ژوئیه مهمانان ایرانی از تاشکند به سوخومی که در کرانه دریای سیاه واقع است عزیمت نمودند. در فرودگاه تاشکند شاهنشاه در پاسخ نطقش ۲۰ رشیداف صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان بیانات زیر را ایراد نمودند:

- از پذیرائی گرم و پرمحبتی که از ملکه و من و همراهان ما در شهر زیبای تاشکند بعمل آورده اید صمیمانه سپاسگزارم. همینطور که اظهار نمودید کلیه ملل عالم بخصوص همسایگان بایستی با روابط بسیار صمیمانه و حسنه باهم زندگی کنند. چه از این بهتر که کشور ما و کشور شما - اتحاد جماهیر شوروی و بخصوص جمهوری ازبکستان و ایران که بایکدیگر همسایه و هم‌مرز هستند روابط دوستانه و مودت آمیز داشته باشند. این پیشرفت و ترقیات را بشما تبریک میگویم و آرزو مندم که شخص خود شما آقای رئیس جمهور و ملت ازبکستان روز بروز موفق تر باشید و به آرزوهای کامل خود برسید.

روز ۲ ماه ژوئیه شاهنشاه ایران و ملکه و همراهان ایشان در سر راه خود بسوی سوچی وارد عشق آباد پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان یعنی همسایه ایران شدند.

آ . ساریف صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان از طرف ملت ترکمن به شاهنشاه و ملکه ایران خیر مقدم گفت. شاهنشاه در جواب تبریک بیانات ذیل را ایراد نمود:

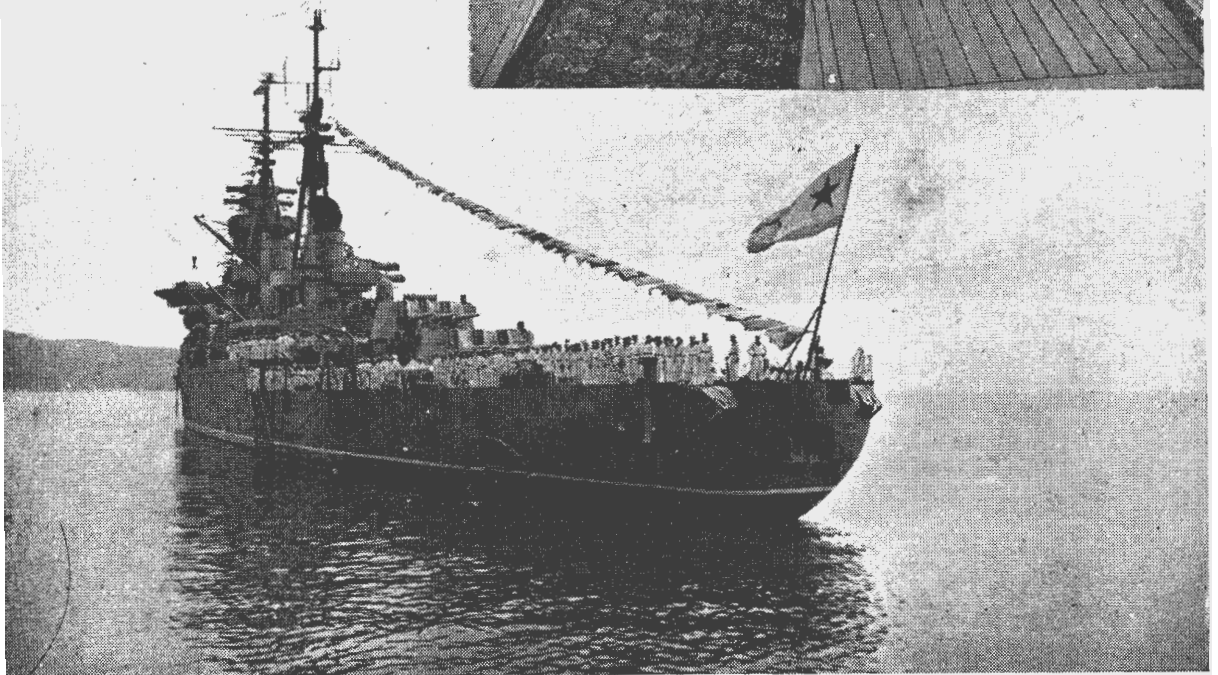
- حضرت رئیس جمهور! از تبریکات پرمحبتی که نسبت بمن و ملکه ثریا ابراز داشتید صمیمانه تشکر میکنم. بسیار خوشوقتم که در خاک ترکمنستان واقعم. ما همسایه دیوار بدیوار شما هستیم، اجازه بدهید تمنیات صمیمانه خود را برای رفاه مردم ترکمنستان اظهار دارم.

روز دوم ژوئیه مهمانان عالیقدر ایرانی وارد شهر سوخومی شدند.

در عرشه رزمناو «میخائیل کوتوزف»
شاهنشاه در مقابل صف گاردا احترام.

رزمناو «میخائیل کوتوزف» که
اعلیحضرتین بوسیله آن از سوخومی
ب سوچی مسافرت کردند.

اعلیحضرتین در ضیافت به نهاری که از طرف فرمانده رزمناو «میخائیل کوتوزف» بافتخار ایشان داده شده.

شاهنشاه و ملکه و همراهان پس از اندکی استراحت با رزمناو بنام «میخائیل کوتوزف» در حالیکه چندین ناو جنگی آن را مشایعت میکردند بسوی شهر کورورتی سوچی واقع در کرانه دریای سیاه عزیمت نمودند. پرچم سلطنتی بر فراز رزمناو برافراشته شده بود.

بافتخار مهمانان عالیقدر ضیافتی به نهار ترتیب داده شد. سپس کنسرتی بوسیله ملوانان کشتی اجرا گردید. دریابان س. چورفین یک قبضه شمشیر مخصوص دریاسالاران بعنوان یادبود بازدید از رزمناو به شاهنشاه هدیه کرد.

مهمانان عالیقدر پنج روز در سوچی بسر بردند و طی این مدت چند بار در نقاط تماشائی شهر کورورتی گردش کردند. بعضی این که اعلیحضرت و علیاحضرت در خیابانها نمایان و یا وارد یکی از آسایشگاهها میشدند فوراً صدها نفر از مردم اطلاع حاصل نموده با شور و حرارت تمام از مهمانان عالیقدر استقبال میکردند و با ابراز احترام به اعلیحضرتین تهنیت و شادباش میگفتند.

اهالی سوچی و اشخاصی که در آسایشگاهها استراحت و معالجه میکردند یادگاریهایی تقدیم مهمانان گرامی میکردند عکس ایشان را بر رسم یادگار بر میداشتند و عکسهایی را که بوسیله عکاسان آماتور از شاهنشاه و ملکه برداشته شده است اکنون میتوان در بسیاری از خانهها در مسکو و در لنینگراد، در اووال و در سبیری، در شمال اقصی و در خاور و در مشاهده نمود. . . رئیس مملکت ایران و همراهان ایشان به کورورت ماتستسا که در نزدیکی سوچی واقع است و از لحاظ چشمه‌های آب گوگردار فوق العاده غنی میباشد عزیمت نمودند. در این محل اعلیحضرت تأسیسات ماتستسا یعنی بنای حمامها و قسمت معالجه بوسیله استنشاق بخار و سایر تأسیسات مخصوص معالجه بیماران را تماشا کردند.

اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و عیاحضرت ملکه ثریا آسایشگاه بنام ارژونیکیدزه را که در آنجا کارگران معادن ذغال سنگ معالجه و استراحت میکنند بازدید نمودند مهمانان پولی کلینیک آسایشگاه و کابینه های مخصوص معالجه بوسیله برق و آب و گل آنرا دیدن کردند و سپس چندین اطاق آسایشگاه را بازدید نمودند. در یکی از اطاقها با تفاق کارگران معادن که در آنجا استراحت میکردند بعنوان یادبود عکس برداشتند. هنگام اقامت شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان در سوچی چندین کنسرت در اقامتگاه ایشان ترتیب داده شد. اعلیحضرتین بارک شهر را تماشا کردند و بوسیله قایقهای سریع السیر در دریا بگردش پرداختند.

ترتیب استراحت و معالجه افراد شوروی در آسایشگاه های سوچی مورد تحسین و تمجید شایسته شاهنشاه قرار گرفت و شاهنشاه فرمودند که مایلند چند روز دیگر با ملکه در سوچی توقف نمایند. این خبر فوراً در تمام شهر منتشر گردید. اهالی سوچی بسیار خشنود و خرسند شدند که شهر سوچی مورد پسند مهمانان عالیقدر واقع شده است.

اعلیحضرتین در مقابل ساناتوریم بنام س. ارژونیکیدزه در شهر سوچی.

شاهنشاه و ملکه
در مرکز برق آبی
بنام و.ای. لنین.
بر روی رود
دنپر.

دراوکراین در شهر زاپوروشیه

شاهنشاه ایران، ملکه و همراهان ایشان ضمن مسافرت خود در اتحاد شوروی روز ۶ ماه ژوئیه یکی از شهرهای اوکراین یعنی شهر زاپوروشیه وارد شدند. مهمانان کارخانه برق آبی دنپر بنام لنین را بازدید نمودند. پ. ایوانف مدیر کارخانه مهمانان را با تاریخچه ساختمان بزرگترین مرکز برق آبی اروپا و احیای آن پس از آن که مرکز مذکور بدست غاصبین فاشیست در سالهای جنگ منهدم گردید آشنا نمود. در تالار ماشین که مهمانان از آن دیدن کردند و توربین نیرومند جموعاً بقدرت ۶۵۰ هزار کیلووات نصب شده است. ولی در این تالار بزرگ و روشن تقریباً کسی دیده نمیشد.

ایوانف توضیح داد که کارخانه با اصول تله مکانیک اداره میشود. یک نفر دیسپچر با حرکت دادن اهرم روی صفحه مخصوص اداره کردن ماشینها دستگاههای مولد برق را بکار می‌اندازد و در صورت لزوم رژیم کار آنها را تغییر میدهد. رئیس مملکت ایران پس از بازدید از کارخانه برق آبی دنپر در دفتر یادبود کارخانه چنین یادداشت فرمودند:

« با خرسندی از کارخانه برق آبی دنپر بنام لنین دیدن کردیم . این مؤسسه عظیم کوه پیکر نمونه درخشان نبوغ فنی متخصصین شوروی و عظیم ترین مؤسسه صنایع سنگین جمهوری می باشد . موفقیت های بازم بیشتر اتحاد شوروی را خواهانم .»

«محمد رضا پهلوی . ۶ ژوئیه سال ۱۹۵۶»

مهمانان از دنپروپتروفسک بیکی از بزرگترین مؤسسات فلزسازی شوروی یعنی کارخانه «زاپوروژستال» رهسپار گردیدند . هنگام بازدید کارگاه کوره های مارتن که دارای کوره های عظیم ذوب فولاد می باشد اعلیحضرت نسبت با استفاده از اکسیژن در تولید و ذوب فولاد ابراز توجه و علاقه نمودند ، با صفحه مخصوص اداره کردن کوره سوم ذوب فولاد آشنا شدند و مشاهده نمودند که چگونه فولاد ذوب شده به ملاقه های نوسازی که بدست مهندسین کارخانه طرح ریزی و ساخته شده است ریخته میشود .

درکی یف

روز ۶ ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا و همراهان وارد شهر کی یف پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین شدند . د. س . کوروچنکو صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین ، م . س . گرچوخا معاون اول رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین و شخصیت های رسمی دیگر ، نمایندگان سازمان های اجتماعی و زحمتمکشان شهر و روزنامه نگاران برای استقبال از مهمانان عالیقدر خود در فرودگاه حضور یافتند . د. س . کوروچنکو از طرف هیئت رئیسه شورای عالی و دولت ج. ش. س . اوکراین و از جانب شخص خود به شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان شادباش و خیرمقدم گفته و اظهار امیدواری کرد که مسافرت مهمانان عالیقدر ایرانی به اوکراین امکان خواهد داد یقین حاصل نمایند که مردم اوکراین نیز مانند سایر مردم شوروی با حسن نظر عمیق به ملت ایران نگاه میکنند و نسبت باین ملت بهترین احساسات را دارند . آنگاه اعلیحضرت شاهنشاه ایران پشت میکروفون قرار گرفتند و نطق جوابیه ای ایراد نمودند .

روز ۷ ژوئیه شاهنشاه ایران از د. س . کوروچنکو صدر هیئت رئیسه شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین بازدید نمودند . د. س . کوروچنکو شاهنشاه را با ترقی و توسعه اقتصادیات و فرهنگ ج. ش. س . اوکراین آشنا نموده و شرحی راجع به کارهایی که برای احیای اقتصادیات جمهوری که در سالهای جنگ کبیر میهنی لطمه بزرگی بآن وارد آمده بود انجام گرفته است بیان نمود و نیز ایشان را بادور نماهای

ترقی و پیشرفت جمهوری شوروی سوسیالیستی او کرائین دردورہ ششمین نقشہ پنجسالہ آشنا ساخت .

شاهنشاه ضمن اظهار تشکر از این توضیحات اظهار داشتند کہ ملت او کرائین سالہاست کہ نقشہهای عمران و آبادی خود را عملی میسازد ولی ایرانیان فقط از یکسال و نیم قبل توانستند این اقدامات را اتخاذ نمایند .

سپس شاهنشاه دردنبالہ بیانات خود چنین فرمودند: «برای عملی ساختن این نقشہ ہم ما و ہم شما بہ صلح و آرامش نیاز مندیم. هدف ما اینستکہ از منابع عظیم ثروت ایران کہ هنوز دست نخورده است استفادہ کنیم و درآمد آنرا منصفانہ بین مردم قسمت نماییم تا سطح زندگی مردم ایران را بالا برده و خود را بکشورهای پر رشد برسانیم. باینجہت مسافرت بہ جمهوری او کرائین برای من و ہمراہان من بسیار جالب است زیرا می توانیم مشاہدہ نماییم کہ در اینجا چه کارهایی در راه ترقی انجام شدہ است.»

مہمانان عالیقدر پس از بازدید بہ تماشای تالار مجلس شورای عالی جمهوری شوروی

اعلیحضرتین در شهر
کی یف .

سوسیالیستی او کرائین پرداختند و سپس به کارخانه تولید دستگاههای خودکار بنام گورکی که یکی از بزرگترین مؤسسات شهر میباشد رفتند .

شاهنشاه با تفاق مدیر کارخانه چندین کارگاه این مؤسسه را بازدید نمودند. در یکی از این کارگاهها به مشاهده کار دستگاههای خودکار و نیمه خودکار آخرین سیستم پرداختند. ن. کاتساچوک تراشکار جوان جریان تهیه و تولید قطعات را بوسیله دستگاه یاد شده به مهمان عالیقدر نشان داد.

هنگامیکه شاهنشاه کارخانه بنام گورکی را بازدید مینمودند علیاحضرت ملکه تریا و همراهان ایشان کاخ زیبای سه اشکوبه ستونداری را که درختان موجنگلی آنرا احاطه کرده است تماشامیکردند. در محوطه این کاخ کود کستان متعلق بکارخانه ماشین سازی کی یف واقع است .

بعد از ظهر مهمانان بگردش در داخل شهر پرداختند . ستون طویل اتومبیلها وارد خیابان مشجر پارک مشرف به رود دنپر گردید. از بالای کرانه مرتفع شیب دار منظره زیبا و باشکوهی در مقابل دیدگان مهمانان نمایان گردید : رود وسیع دنپر با جزیره های شنی و سواحل سبز و خرم آن و انبوه جنگلهائی که تافق گسترده شده است، دیده میشد . در سمت چپ منظره ناحیه «پودول - پری دنپروفسک» شهر با خیابانهای مستقیم و کویهای مسکونی و کارخانه و فابریک های متعدد مشاهده میشد .

سپس مهمانان مقبره «آسکولد» را بازدید نمودند. آسکولد - کنیاز کی یف در قرن نهم در این محل ب خاک سپرده شده است. مهمانان در حال سکوت از مقابل قبور سر بازان شوروی که در پیکار با غاصبین فاشیست برای آزادی شهر کی یف با دلیری و شهادت جان خود را نثار نمودند عبور کردند.

پس از آن مهمانان کلیسای جامع «صوفیه» را که از آثار شگفت انگیز معماری قدیم روس است بازدید نمودند.

محل دیگری که مهمانان از آنجا دیدن کردند پارکی بود که در آنجا مجسمه تاراس شفچنکو - شاعر بزرگ او کرائین قرار دارد . در اینجا بلافاصله عده زیادی جمع شدند و با کف زدن های شورانگیز از اعلیحضرتین استقبال و دسته های گل به ملکه تقدیم نمودند . روز ۸ ژوئیه شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان بوسیله هواپیما بصوب لنینگراد عزیمت نمودند. د.س. کوروتچنکو هنگام مشایعت مهمانان عالیقدر اظهار داشت که ملت او کرائین نیز مانند تمام مردم شوروی نسبت ب مردم ایران احساسات دوستانه و حسن نیت و حسن نظر عمیقی دارند .

شاهنشاه در نطق جوابیه خود چنین اظهار داشتند:

- آقای رئیس جمهور! از اظهارات محبت آمیز شما در این موقع که پایتخت او کرائین را ترک میکنم سپاسگزارم. در این مدت کوتاهی که در شهر زیبای شما بسر بردیم از زیبایی

شهر شما و کارهایی که انجام داده‌اید فریفته شدیم. واضح است که در آینده کارهای عظیم تری در این جمهوری انجام خواهید داد. از احساسات مودت آمیزی که نسبت به ملت و کشور ایران ابراز داشتید بسیار سپاسگزارم. من هم بنوبه خود از طرف ملت ایران همان احساسات دوستانه را نسبت به اتحاد جماهیر شوروی و مردم این سرزمین اظهار می‌کنم. سعادت و سلامت شما و دولت شما و اهالی این جمهوری و مردم شوروی را قلباً خواستارم. از پذیرائی گرم و صمیمانه شما سپاسگزارم. این پذیرائی همیشه در خاطره ما باقی خواهد ماند.

در لنینگراد

لنینگراد پس از مسکو بزرگترین مرکز صنعتی و فرهنگی و علمی کشور و مهد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر بشمار میرود. در همین شهر بود که ولادیمیر ایلیچ لنین در ماه دسامبر سال ۱۹۱۷ سند تاریخی راجع به انقای قراردادهای نابرابری را که دولت تزاری با دول کشورهای دیگر منعقد کرده بود امضاء نمود. بموجب این سند دولت شوروی کلیه امتیازات دولت روسیه را در خاک ایران بلاعوض بایران واگذار کرد.

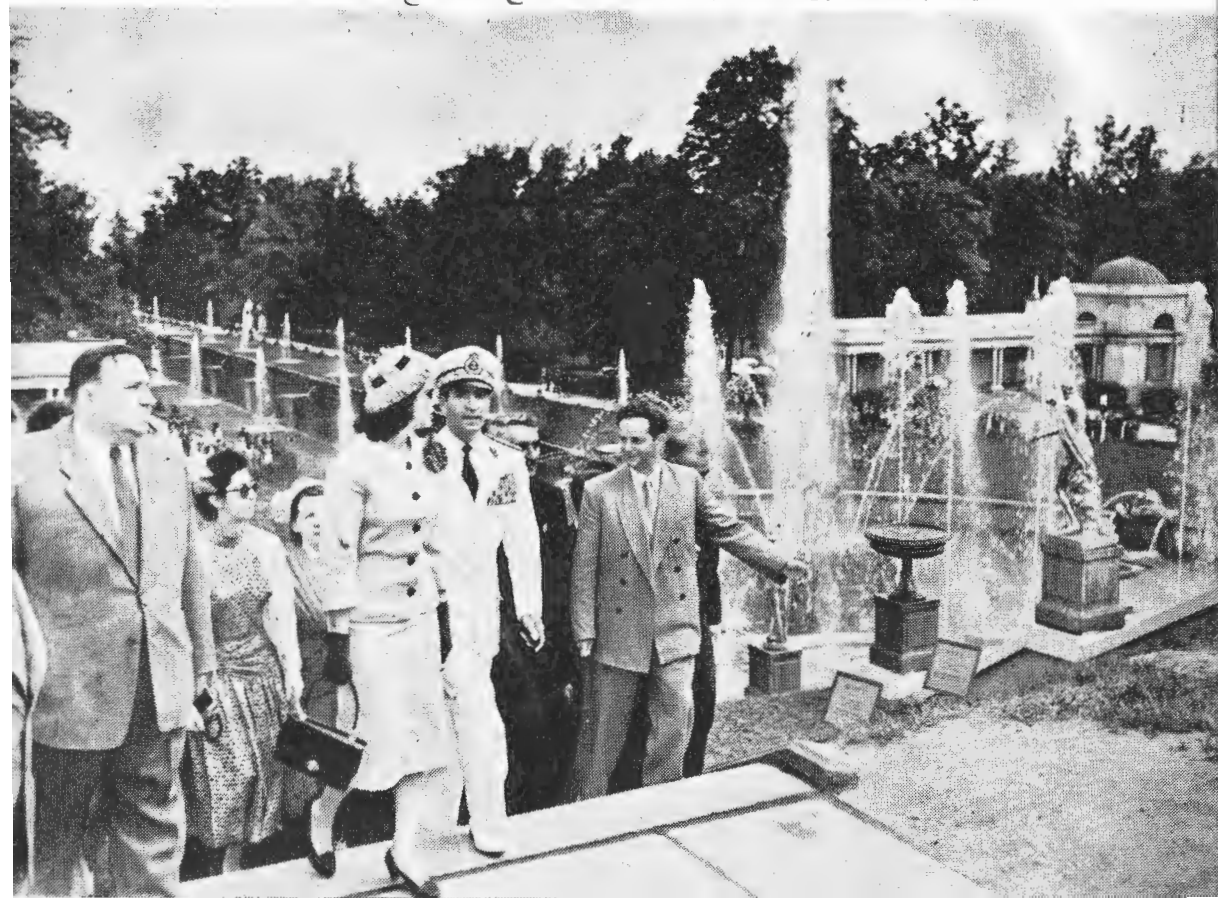
دانشمندان لنینگراد به پیروی از سنن دانشمندان روس در امر مطالعات و تحقیقات مربوط به مسائل گوناگون تاریخ و فلسفه ایران سهم بزرگی ادا نموده‌اند. عده زیادی از دانشمندان ایران‌شناس لنینگراد در این رشته فعالیت می‌کنند. این دانشمندان در چنان مراکزی مانند شعبه انستیتوی خاورشناسی فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در لنینگراد و دانشکده خاورشناسی دانشگاه لنینگراد متحد شده‌اند.

مبادله کتب بین کتابخانه دانشگاه تهران و کتابخانه عمومی لنینگراد در اوقات اخیر رونق بسزائی یافته است. کتابخانه عمومی لنینگراد بسیاری از روزنامه‌های ایران را منظمأ دریافت می‌کند. چندی پیش فرهنگ جدید فارسی و چند جلد کتاب از آثار نویسندگان و شعرای معاصر ایران از ایران واصل گردید.

در موزه «ارمیتاژ» لنینگراد کلکسیون بزرگی از آثار فرهنگ و هنر باستانی و آثار مربوط بقرون وسطای ایران وجود دارد. این ذخایر گرانبهای فرهنگی در بین سایر اشیاء نمایشی «ارمیتاژ» در تالارهای موزه برای تماشای عموم بمعرض نمایش گذارده شده است.

شاهنشاه و ملکه در میدان کاخ شهر لنینگراد.
اعلیحضرتین در مقابل سلسله بزرگ فواره‌های کاخ پترو واقع در حومه شهر لنینگراد.

شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان روز ۸ ماه ژوئیه وارد لنینگراد شدند.
درفرودگاه لنینگراد رهبران سازمانهای ایالتی و شهر و نمایندگان جامعه از رئیس
مملکت ایران استقبال نمودند.

ن. اسمیرنوف رئیس شورای نمایندگان زحمتکشان شهر از طرف اهالی لنینگراد
به مهمانان عالیقدر خیر مقدم گفت.

اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران در نطق جوابیه، خود چنین اظهار داشتند:
- آقای شهردار لنینگراد! از درود و تهنیت شما بعنوان ملکه ایران و بعنوان شخص
من و همراهان متشکرم. بایبصری تمام منتظر لحظه‌ای بودیم که بتوانیم شهر شمارا که چیزهای
خوب و تماشائی زیادی درباره آن شنیده‌ایم از نزدیک ببینیم. امیدوارم اهالی لنینگراد
زندگی سعادت‌مند خود را ادامه بدهند و بموفقیت‌های جدید دیگری نایل آیند و نیز امیدوارم
روابط دوستانه ما تحکیم یابد.

آرزوهای خود را ابراز میدارم!

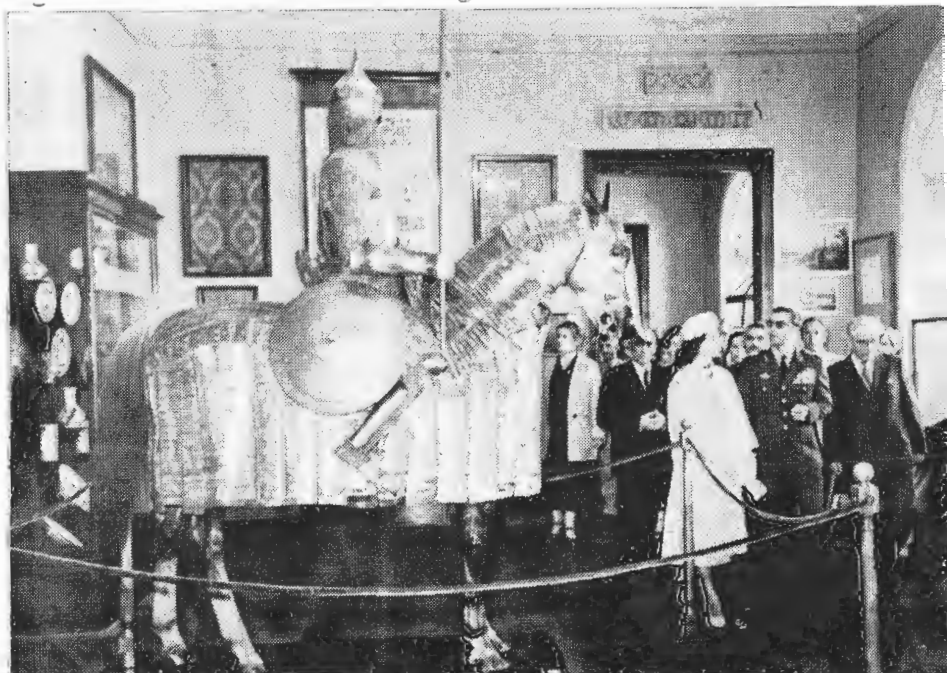
شاهنشاه و ملکه و همراهان ایشان بعد از اندکی استراحت بتماشای نقاط دیدنی شهر
پرداختند.

در همان روز نیز از موزه «ارمیتاژ» بازدید نمودند.

روز ۹ ژوئیه مهمانان عالیقدر ایرانی در دریا گردش کردند و به کاخ بطر واقع در خارج
از شهر لنینگراد رهسپار شدند. شاهنشاه راجع بمشاهدات خود در کاخ بطر چنین فرمودند:
- ما امروز خوشوقتیم از اینکه یکی از گوشه‌های زیبای شهر شمارا که این پارک
باشکوه در آنجا واقع است تماشا کنیم. ما احساسات دوستانه‌ای را که اهالی لنینگراد
نسبت به ملت ایران ابراز داشته‌اند فراموش نخواهیم کرد. ما خاطرات شیرینی را از شهر
شما همراه خواهیم برد.

سپس شاهنشاه از آموزشگاه عالی نیروی دریائی بنام ف. دزرژینسکی بازدید نمودند.
علیاحضرت ملکه ثریا موزه روس را تماشا نموده آثار استادان نقاش روس را که
در آنجا حفظ میشود دیدن کردند.

شاهنشاه و ملکه
در موزه
« ارمیتاژ »
لنینگراد هنگامی
که تالار آثار
هنری ایران را
تماشا میکنند.

بازگشت مسکو

روز ۱۰ ژوئیه اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه
ثریا پهلوی و همراهان ایشان از مسافرت در داخله اتحاد شوروی به مسکو بازگشت نمودند.
در ایستگاه لنینگراد مسکو گ. م. مالنکف معاون رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. ش.،
ن. م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س.، مارشال اتحاد شوروی ای. س.
کونیف، و. کوزنتسف معاون اول وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س.، ژنرال ماژورای س.
کالسنیکف رئیس دژبانی شهر مسکو، کارکنان مسئول هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد
جماهیر شوروی سوسیالیستی و وزارت امور خارجه و کارمندان سفارت کبرای ایران در
مسکو از مهمانان عالیقدر استقبال نمودند.

مذاکرات رهبران دولت شوروی با شاهنشاه

در همان روز ۱۰ ژوئیه در کاخ کرمل مذاکراتی بین ک.بی. و آرشلیف صدر هیئت
رئیس شورای عالی ا.ج.ش.س.، ن.آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا.ج.ش.س.،
ن.س. خروشچف عضو هیئت رئیس شورای عالی ا.ج.ش.س.، د.ت. شیلیف وزیر امور خارجه
ا.ج.ش.س. و اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران انجام گرفت .
در این مذاکرات از طرف شوروی و. س. سمیونف معاون وزیر امور خارجه
ا.ج.ش.س.، ل.ف. ایلیچف عضو شورای عالی وزارت امور خارجه ا.ج.ش.س.، گ.ت.
زایتسف رئیس اداره کشورهای خاور نزدیک و میانه در وزارت امور خارجه ا.ج.ش.س.،
آ.آی. لاورتییف سفیر کبیر ا.ج.ش.س. در ایران، آ.پ. پاولف معاون رئیس اداره کشور-
های خاور میانه و نزدیک در وزارت امور خارجه ا.ج.ش.س. حضور داشتند .
از طرف ایران ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی ، سناتور محمد ساعد ، سپهبد
یزدان پناه ژنرال آجودان اعلیحضرت و مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در مسکو حضور داشتند .
طی این مذاکرات که مانند اولین جلسه مذاکرات مورخ ۲۷ ژوئن در محیط صمیمانه ای
جریان داشت درباره روابط دوستانه بین دو کشور همسایه و بعضی مسائل کلی بین المللی
تبادل افکار صادقانه و سودمندی بعمل آمد . طرفین تطابق نظریات خود را درباره تمایل
خود بتحکیم و بهبود این روابط دوستانه و همچنین تمایل خود را برای تحکیم صلح در
تمام جهان و استقرار حسن اعتماد در مناسبات بین دول تأیید نمودند .

پذیرائی از طرف ک. بی. وارا شیلف با فقار

علیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهی ایران و علیاحضرتیکم ثریا پهلوی

ک. بی. وارا شیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. روز ۱۰ ژوئیه ضیافت مجللی بافتخار اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در کاخ کرمل ترتیب داد.

کاخ بزرگ کرمل مملو از مهمانان متعدد بود. حضار ورود اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی را به تالار گنورگی بگرمی استقبال نمودند.

آقایان ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی، سناتور محمد ساعد، سپهبد یزدان پناه ژنرال آجودان اعلیحضرت، محسن قراگزلور رئیس کل تشریفات دربار شاهنشاهی، سناتور سپهبد جهانبانی، سرلشگر ایادی، حمید آهی استاد دانشگاه تهران و نماینده مجلس شورای ملی و سایر همراهان جزو مهمانان ایرانی بودند. آقای مسعود انصاری سفیر کبیر ایران در ا. ج. ش. س. و سر تیپ والی وابسته نظامی سفارت کبرای ایران و کارمندان سفارت کبرای ایران نیز در مجلس ضیافت حضور داشتند.

از طرف شوروی ن. آ. بولگانین، گ. م. مالنکف، و. م. مولوتف، م. گ. پرووخین، ن. س. خروشچف، گ. ک. ژوکف، ل. ای. برژنف، د. ت. شیلف، بانوی. آ. فورتنوا، آ. پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی عالی ا. ج. ش. س.، و. ت. لاتسیس رئیس شورای ملیت های شوروی عالی ا. ج. ش. س.، معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا. ج. ش. س. یعنی م. پ. تاراسف، د. س. کوروتچنکو، ش. ر. رشیداف، و. ای. کازلف، م. د. چوینیدزه، م. آ. ابراهیم اف، یو. ای. پالتسکیس، ای. س. کودیتسا، ک. م. ازولین، ت. کولاتف، ن. دادخدایف، ش. م. آروشانیان، آ. ساریف، ا. و. کوئوسین و معاونین رئیس شورای وزیران ا. ج. ش. س. یعنی، و. آ. کوچرنکو، ای. ف. تووسیان، م. و.

خرونیچف ، ن.م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج. ش. س. م. آ. یاسنف
رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه ، وزیران اتحاد
 جماهیر شوروی سوسیالیستی و جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، نمایندگان
شورای عالی ا.ج. ش. س. ، مارشالها و ژنرالها و دریاسالاران و افسران ارتش شوروی،
نمایندگان سازمانهای اجتماعی، رجال دانش و فرهنگ و هنر و نمایندگان روحانیون مسیحی
و مسلمان حضور داشتند.

رؤسای نمایندگان گنجهای سیاسی مقیم ا.ج. ش. س. و روزنامه نگاران شوروی و خارجی
نیز در مجلس ضیافت حضور داشتند.

ک. ی. و اراشیلف و اعلیحضرت همایونی محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران
در این مجلس ضیافت که در محیط گرم و دوستانه ای برگزار گردید، نطق‌هایی رد و بدل نمودند.

نطق ک. ی. و اراشیلف

اعلیحضرتا !

علیاحضرتا !

اجازه می‌خواهم در این مجلس ضیافت بشما و بکلیه همراهان محترم شما از طرف
هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و دولت شوروی و از طرف خود تبریک و
تهنیت بگویم .

ما خوشوقتیم از اینکه شمارا پس از انجام مسافرت کوتاه در اتحاد شوروی و آشنائی
با مؤسسات صنعتی و کشاورزی و فرهنگ کثیرالملت ما و مشاهده زندگانی مسالمت آمیز
ما و کارخلاقه مصرانه ملت ما مجدداً درهسکوم مشاهده مینمائیم .

امیدوارم که مسافرت در اتحاد شوروی بشما امکان داد تا برای العین متقاعد گردید
که مردم شوروی احساسات دوستی و علاقه صمیمانه ای نسبت بایران ابراز می‌دارند و
آن احساسات دوستانه نسبت بشما و کشور شما که در کشور ما با آن برخورد نمودید
شالوده استواری برای بسط و توسعه روابط حسن همجواری شوروی و ایران بشمار می‌آید.

من مایل بودم باین مناسبت بگویم که ایران در گذشته بارها در وجود اتحاد شوروی
دوست قابل اعتمادی در تمام مسائلی که مربوط بتحکیم استقلال و حاکمیت ملی و تحکیم
صلح و امنیت بوده یافته و اکنون در آینده نیز خواهد یافت . ضمناً بطوریکه، متصور می‌باشم -
کنیم همسایگی ایران و اتحاد شوروی شرایط مساعدی را برای بسط و توسعه بازم
بیشتر روابط دیرینه بازرگانی و اقتصادی و فرهنگی مفید برای طرفین بین کشور های ما
بوجود آورده و بوجود می‌آورد .

روابط کشورهای ماطی سالهای متمادی روابط حسنه‌ای بوده. دولت شوروی به ابتکار و ای. لنین دوست بزرگ ملل شرق- نخستین کشوری بود که روابط خود را با ایران بر مبنای جدید- بر مبنای تساوی حقوق و عدالت برقرار نمود.

سیاست احترام به استقلال و حاکمیت و تمامیت ارضی سایر کشورها و عدم مداخله در امور داخلی آنها که بنحویگی از طرف دولت شوروی تعقیب می‌شود در قراردادها و موافقت نامه‌های منعته بین اتحاد شوروی و ایران نیز منعکس می‌باشد.

با امضای موافقت نامه مربوط بحل و تنظیم مسائل مرزی و مالی در سال ۱۹۵۴ بین اتحاد شوروی و ایران مسائل مورد اختلافی باقی نمانده بود که مانع از بسط و توسعه روابط حسن همجواری و دوستی بین کشورهای ما، که دولت شوروی صمیمانه طالب آن است، بشوند.

اتحاد شوروی درصد نیست که در ایران نیز مانند سایر کشورها- هیچگونه حقوق و امتیازات خاصی برای خود تحصیل کند و هیچگونه ادعای ارضی و دعاوی دیگری نسبت با ایران ندارد.

کشور ما ایران دوست راهیچگاه تهدید نکرده و هیچگاه تهدید نخواهد کرد. منافع واقعی اتحاد شوروی در آنست که ایران مملکتی نیرومند و مستقل و شکوفان و صلح دوست و همسایه خوب کشور ما و همچنین کشورهای دیگر باشد لیکن ما می‌خواهیم که سر زمین ایران هیچگاه و بوسیله هیچکس بمنظور ایجاد تهدید برای مرزهای جنوبی اتحاد شوروی مورد استفاده واقع نگردد.

مخصوصاً باین مناسبت ما با کمال صداقت اظهار می‌داریم که اتحاد شوروی مخالف اصولی و جدی دسته بندیهای نظامی در خاور نزدیک و میانه است که بوسیله برخی از محافل دول غربی ایجاد گردیده است. این دسته بندیها علاوه بر آنکه ممکن است بضرر امر صلح و بمنظور تجاوز مورد استفاده قرار گیرند شکل جدید پرده پوشی شده سیاست استعماری قدیم که به منافع حیاتی ملل خاور نزدیک و میانه لطمه وارد می‌آورد بشمار می‌آید.

ما درک می‌کنیم که نسبت ب برخی مسائل بین المللی در نظریات اتحاد شوروی و ایران تفاوت وجود دارد.

ولی ما ایمان داریم که در نتیجه صحبت‌های صادقانه و دوستانه ای که ما نسبت بمسائل مورد علاقه طرفین راجع بروابط شوروی و ایران و وضعیت بین المللی انجام دادیم موفق شدیم که با مساعی مشترک مقدمات مهمی را برای بسط و توسعه روابط دوستانه بین کشورهای خودمان بوجود آوریم.

ما امیدواریم که مسافرت اعلیحضرت با اتحاد شوروی و تماس شخصی بین شما و رجال دولتی کشور ما سهم پر ارزشی در امر بسط و توسعه با زهم بیشتر روابط حسن همجواری واقعی بین ممالک ما بخاطر رفاه و ترقی ملت‌های ما و در امر تحکیم صلح در تمام جهان خواهد داشت.

من پیشنهاد میکنم جامه‌های خود را بسلامتی اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ماکه ثریا پهلوی و بسلامتی کایه هم‌مانان عالی‌قدر ایرانی ما و بخاطر شکفتگی و سعادت همسایه پرافتخار ما یعنی کشور ایران و ملت ایران و بخاطر تحکیم و بسط و توسعه روابط حسن همجواری صمیمانه اتحاد شوروی با ایران بلند کنم!

نطق علیحضرت شاهنشاه

حضرت آقای رئیس‌جمهور!

از تبریکات شخص شما و تبریکات هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که نسبت بملکه و شخص من و همراهان من ابراز داشتید فوق‌العاده سپاسگزارم.

ما خوشوقت گردیدیم که امکان حاصل نمودیم قسمتی از کشور پهناور و زیبای شما را ببینیم و با کارهای عظیمی که شما در قسمت ترقی و توسعه صنایع و کشاورزی انجام داده‌اید آشنا شویم. موفقیت‌هایی را که در تمام قسمت‌ها کسب نموده‌اید بشما تبریک می‌گویم و از پذیرائی و احساسات صمیمانه و گرمی که در این مسافرت نسبت ب ما ابراز گردید سپاسگزارم. ما این احساسات را بعنوان هدیه‌ای که حاکی از دوستی مردم شوروی نسبت بملت ایران است همراه خود بیهن خواهیم برد.

بطوریکه حضرت آقای رئیس‌جمهور تأیید نمودند این احساسات بدیهی است می‌توانند شالوده استوار دوستی بین دو ملت‌ها واقع گردند. شما خاطر نشان ساختید که سیاست‌لین نسبت بایران بر پایه تساوی حقوق و عدالت مبتنی بوده.

ما در ایران این مطلب را قبول داریم و ایران، شاید یکی از نخستین ممالکی بود که حکومت شوروی را که تحت رهبری لین تشکیل شده بود، برسمیت شناخت. دولت ایران و ملت ایران علیرغم برخی وقایع گذشته همیشه از دوستان دولت و ملت شوروی بوده و امیدوارند این دوستی در آینده نیز حفظ گردد.

حل و فصل مسائل مرزی و مالی نیز برای تحکیم روابط دوستانه بین دو کشور حائز اهمیت بزرگی بوده است.

کشورهای ما میتوانند همسایگان خوبی بشوند و در صلح و دوستی بسر برند. از اینکه سعادت و شکفتگی و نیرومندی را برای ایران خواستار گردیدیم صمیمانه از شما سپاس- گزارم و بنوبه خود همین آرزوها را برای ملت و دولت اتحاد شوروی دارا میباشم.

ولی دولت ایران هیچگاه بدسته بندیهای که دارای جنبه تجاوزکارانه نسبت به اتحاد جماهیر شوروی باشند وارد نگردیده و من میتوانم اطمینان بدهم که این امر هیچوقت اتفاق نخواهد افتاد. ما همواره اصول استعمار را رد می‌کردیم. ایران مملکتی نیست که تازه بوجود آمده باشد.

ایران کشوری است که دارای متجاوز از ۲۵ قرن موجودیت مستقل و حاکمیت کامل میباشد. چنانچه ایران اقداماتی برای دفاع خود بعمل می‌آورد، این امر ناشی از ضرورت مملکتی و تجارب گذشته و ناشی از وضعیت عمومی بین‌المللی میباشد. یگانه آرزوی ما آنست که در تمام جهان چنان وضعی بوجود آید که در آن وضع هرگونه خطر جنگ مرتفع گردد و کشورهای مجبور نباشند در فکر دفاع از خود باشند. من همچنین امیدوارم که این مسافرت و تماس مستقیم من با رهبران شوروی میتواند بدون تمایلات صلح جویانه ملت و دولت ایران و تمایل ما برای تحکیم دوستی با ملل و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و همچنین بدرك تمایل ما با استقرار صلح در تمام جهان کمک و مساعدت کند.

من جام خود را با سلامتی حضرت و اراشیلف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و همسر ایشان و با سلامتی رهبران محترم دولت شوروی و بخاطر ترقی و پیشرفت با زهم بیشتر همسایه بزرگ ما یعنی مملکت شوروی و همچنین عموم ملل شوروی و بخاطر تحکیم و توسعه روابط دوستانه و صمیمانه بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلند میکنم.

در جلسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

دوره اجلاس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یعنی عالیترین مقام قدرت دولتی کشور روز ۲۱ ماه ژوئیه کار خود را در مسکو در کاخ بزرگ کرمل آغاز نمود. در این دوره اجلاس نمایندگان یک سلسله مهمترین مسائل مربوط به سیاست داخلی و خارجی اتحاد شوروی را از آنجمله لایحه قانون حقوق باز نشستگی دولتی و پیام شورای عالی ا.ج.ش.س. به پارلمانهای کشورهای دیگر در باره خلع سلاح و غیره را مطرح بحث و مذاکره قرار دادند.

شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه تریاپهلوی و همراهان ایشان در اولین جلسه دوره اجلاس حضور داشتند. نمایندگان شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با کف زدنهای ممتد بهمانان عالیقدر ایرانی تبریک و تهنیت گفتند.

اعلیحضرتین در جلسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی.

روز ۱۱ ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران باتفاق عده ای از ژنرالها و افسران ایرانی از فرودگاه «کوبنکا» واقع در حومه مسکو بازدید بعمل آوردند. در اینجا نمونه‌هایی از تکنیک هوایی شوروی به مهمانان نشان داده شد.

مارشالهای اتحاد شوروی - ای.س. کونیف، ک.س. موسکالنکو، مارشال کل هوایی پ.ف. ژیگاروف، ژنرالهای ارتش - م.س. مالینین و.و. کوراسف، و.س. سمیونف معاون وزیر امور خارجه ا.ج. ش.س. آ.ف. گورکین معاون دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج. ش.س. وعده‌ای دیگر باتفاق مهمانان ایرانی از فرودگاه دیدن کردند.

در نیمه دوم روز ۱۱ ژوئیه اعلیحضرت ملکه ثریا باتفاق عده‌ای از مهمانان ایرانی آثار تاریخی و معماری کرملین را بازدید نمودند و همچنین کلکسیون سلاح تالار اسلحه کاخ کرملین را تماشا کردند.

شب شاهنشاه و ملکه باتفاق همراهان ایشان در تئاتر مرکزی عروسکها حضور یافته و نمایش «کنسرت خارق العاده» را تماشا کردند.

عزیمت از مسکو

۱۲ ژوئیه اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی بصوب میهن خود عزیمت نمودند. آقای ابراهیم کاشانی وزیر بازرگانی، سناتور محمد ساعد و سایر همراهان نیز باتفاق اعلیحضرتین از مسکو عزیمت نمودند.

ک.ی. و اراشیلوف صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باتفاق بانو، ن.آ. بولگانین رئیس شورای وزیران ا.ج.ش.س.، گ.م. مالنکف، م.گ. پرووخین، گ.ک. ژوکف، د.ت. شیلوف، معاونین صدر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س.، م.پ. تاراسف و ک.م. ازولین، آ.پ. ولکف رئیس شورای اتحاد شوروی عالی ا.ج.ش.س.، و.ت. لاتسیس رئیس شورای ملیت های شورای عالی ا.ج.ش.س.، ای.ف. تووسیان معاون رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی، ن.م. پگف دبیر هیئت رئیسه شورای عالی ا.ج.ش.س.، م.آ. یاسنف رئیس شورای وزیران جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه، وزیران، مارشالها و ژنرالهای ارتش شوروی، نمایندگان سازمانهای اجتماعی، روزنامه نگاران شوروی و خارجی برای بدرقه مهمانان گرامی در فرودگاه حضور یافتند.

کارکنان سفارت کبیرای ایرای در مسکو و رؤسای سفارتخانه ها و نمایندگان گیمهای سیاسی خارجی مقیم مسکو نیز در فرودگاه حضور داشتند.

اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران گزارش فرمانده گارد احترام را استماع نمودند. سرود دولتی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نواخته شد. شاهنشاه پشت میکروفون قرار گرفتند و خطاب به ک.ی. و اراشیلوف بیانات زیر را ایراد نمودند:

حضرت رئیس جمهوری!

در این دقایق آخری که در پایتخت زیبای کشور شما هستم و عازم میهن خود خواهم بود میخواهم باردیگر از پذیرائی و احساسات صمیمانه ای که نسبت بملکه و من و همراهان من در این مسافرت ابراز فرموده اید صمیمانه تشکر کنم. پیشرفتهای مختلفی را که در مراحل مختلف زندگی صنعتی و فلاحتی و غیره بدست آورده اید صمیمانه بشما تبریک میگویم.

ما بهترین آرزوهای خود را برای ادامه این ترقیات اظهار میداریم.

ما میتوانیم دوستان و همسایگان خیلی خوبی باشیم و در راه ترقی و پیشرفت اجتماع و تمدن قدم برداریم و در عالم صلح و صفا زندگی کنیم و بهدفع های خود برسیم. امیدوارم که بتوانم در پیش ملت خود ترجمان احساسات صمیمانه و دوستانه شما باشم و از طرف آنها همین احساسات را نسبت بشما ابراز میدارم. خدا حافظ. بازم از شما و محبت های شما سپاسگزارم.»

در این موقع رهبران دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و با همراهان اعلیحضرتین صمیمانه خداحافظی کردند. در ساعت ۱۰ و ۲۰ دقیقه هواپیمای حامل مهمانان عالیقدر از زمین بلند شد و سمت جنوب پرواز کرد.

تابا کو پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان آ. ف. گورکین معاون دیرهیت رئیس شورای عالی ا. ج. ش. س. و. و. س. سمیونف معاون وزیر امور خارجه ا. ج. ش. س. و. و. کوپاسف ژنرال ارتش رئیس مملکت ایران را مشایعت نمودند.

روز ۱۲ ماه ژوئیه در فرودگاه باکو ای. ک. عبدالله یف معاون اول رئیس شورای وزیران جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان و ا. س. بایرامف رئیس شورای عالی جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان وعده ای دیگر از مهمانان استقبال نمودند.

نطق شاهنشاه در فرودگاه باکو هنگام عزیمت تهرآن

آقای معاون نخست وزیر! از احساسات محبت آمیزی که در موقع بدرقه نسبت با اظهار داشتید از شما تشکر میکنم. از آخرین فرصت در خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی استفاده کرده بهترین آرزوهای خود را برای سعادت و پیشرفت کشور همسایه و دوست ابراز نموده و سلامت و خوشبختی همگی شما را خواهانم و همچنین امیدوارم که مسافرت ما بکشور عظیم شما بهمگی ما فرصت داده باشد که بیشتر و بهتر باهمدیگر آشنا شده و شرایط لازم را برای تحکیم روابط دوستانه بین کشورهایمان فراهم سازیم. ما خاطره های پرارزشی را با خود میبریم و امیدواریم هر موقع که مایل باشید بتوانید از کشور ما بازدید نمائید و ما شما را با مهر و محبت و قلبی پاک خواهیم پذیرفت.

روز ۱۳ ماه ژوئیه اعلیحضرت محمد رضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی و همراهان ایشان به میهن خود بازگشت نمودند.

متن تلگرافی که از هواپیما از طرف شاهنشاه به مارشال و ارشیلف صدرهیت رئیس شورای عالی ا. ج. ش. س. مخابره گردید ذیلادرج میگردد:

«حضرت آقای و ارشیلف صدرهیت رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی. در این موقع که خاک کشور دوست و همسایه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را ترک میگوئیم برای بازدیدگر از طرف خود و ملکه تشکرات قلبی خودمان را از پذیرائی های گرم و صمیمانه آن حضرت و بانو و ارشیلو و دولت شوروی اظهار میدارم و از احساسات دوستانه ملت شوروی که نسبت با ما ابراز گردیده و نمودار دوستی و مودت نسبت بملت ایران است همیشه خاطره گرانبھائی خواهیم داشت. سعادت و سلامتی آن حضرت و همچنین تعالی و خوشبختی ملل اتحاد جماهیر شوروی را صمیمانه مسئلت دارم. محمدرضا پهلوی ۱۳ ژوئیه سال ۱۹۵۶».

در همان روز یعنی روز ۱۳ ژوئیه شاهنشاه و ملکه وارد تهران شدند .
 مردم شوروی بیانات شاهنشاه را که هنگام ورود به میهن خود ایراد نمودند با
 خشنودی کاملی تلقی کردند . شاهنشاه چنین فرمودند : « امیدوارم که این مسافرت نتایج خوبی
 در راه توسعه روابط بین کشورما و اتحاد جماهیر شوروی در برداشته باشد و در آینده
 حسن تفاهم کامل میان دو کشور حکمفرما باشد » .

روز ۱۳ ژوئیه سال ۱۹۵۶ . شاهنشاه و ملکه در فرودگاه شهر باکوبا مشایعت کنندگان
 خدا حافظی می کنند .

نقاطی را که علیحضرت شاهنشاه و علیاحضرت ملکه ایران

در

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بازوید نموده اند

برج «اسپاسکی» کاخ کرملہ مسکو.

مسکو

مسکو... کرمل... این دو کلمه بر تمام نوع بشر معلوم و در دور دست ترین نقاط کره ارض مشهورند.

مسکو نه فقط مرکز عمده اداری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است بلکه بزرگترین مرکز صنعتی و فرهنگی دولت شوروی نیز میباشد. کرمل گذشته از اینکه یک یادگار تاریخی و قلب پایتخت و هسته ایست که شهر از آن بوجود آمده مقر ارگان‌های عالی حکومت و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هم میباشد.

نقشه‌های پنجاه ساله ترقی و توسعه اقتصادیات ملی کشور که از حیث دامنه و مقیاس بیسابقه است در مسکو تنظیم شده است. در اینجا در پایتخت دولت کنیترالمیت روابط برادرانه ملل شوروی استحکام مییافت و استوارتر میگردد و از اینجا، از مسکو، سخنان ولادیمیر ایلیچ لنین - بنیادگذار و رهبر پرنبوغ حکومت شوروی طنین افکن می‌گردید.

هنگامی که روزهای آزمایش سخت جنگ میهنی فرارسید و اردوهای فاشیستی به سرزمین اتحاد شوروی حمله ور شدند مسکو بمثابه یک کارگاه آهنگری بود که در آنجا مقدمات پیروزی بر غاصبین هیتلری تهیه میشد، مسکو الهام بخش پیروزی بود.

در روزهای صلح تمام ملل سرزمین شوروی بجمهوریها برادر وار کمک میکردند تا شهرها و قصبات، کارخانجات و فابریکها، معادن و کالخوزهارا که بدست دشمن ویران شده بودند احیا نمایند و این مسکو بود که در آنجایم این کار عظیم آنها را الهام می بخشید.

مؤسسات و کارخانه‌های مسکو بتمام اکناف اتحاد شوروی و کشورهای خارجی لکوه و تپوهای برقی، ترانسفورماتورهای نیرومند مخصوص کارخانه‌های برق، پولاداعلی، اتوبوس، اتومبیل باری و سواری، دستگانه‌های مرکب خودکار، ماشینهای کشاورزی، میکروسکپ، ساعت، لاستیک اتومبیل، گالش، لباس، کفش، کتاب، دفتر، مداد و اشیاء زیاد دیگر ارسال میدارند.

ما فقط نام سه کارخانه را که از بزرگترین کارخانه‌های مسکو بشمار می‌آیند ذکر می‌کنیم. کارخانه تهیه لامپ مسکولامپ‌های برقی مخصوص فانوس‌های دریایی را که اندازه آنها یک برابر و نیم قد انسان است و همچنین لامپ‌های کوچک مخصوص دستگاه‌های پزشکی با اندازه نصف ناخن کودک نوزاد تهیه میکند.

کارخانه «سرپ ای مولوت» («داس وچکش») برای هزاران کارخانه و مؤسسه دیگر کشور فلز تهیه میکند. انواع و اقسام فولاد اعلی و زنگ ناپذیر برای تولید اتومبیل، تراکتور، لکوموتیو و کشتی، ساختمان ابنیه مرتفع و پل، تولید لوازم جراحی و لوازم خانه‌داری، کارد و چنگال و قاشق و غیره بکار برده میشود.

کارخانه دولتی بلبرینگ سازی بنام ل.م. کاگانوویچ میلیونها بلبرینگ بیرون میدهد. از بلبرینگ‌های کوچک با اندازه ساچمه گرفته تا بلبرینگ‌های بزرگ بقطر دو متر برای کارخانه‌های برق که بررود ولگا ساخته میشوند، تولید میکند. این بود بطور خلاصه شمه‌ای از اهمیت مسکو بعنوان بزرگترین مرکز صنعتی کشور و اهمیت پایتخت شوروی از لحاظ فرهنگی نیز بهیچوجه کمتر از آن نیست.

عمارت غول‌پیکر جدید دانشگاه واقع بر روی تپه‌های لنین سر به آسمان کشیده است. این عمارت مجلل، با هزاران اتاق مسکونی مخصوص دانشجویان و صدها اتاق درس و

مسکو «خیابان بنام م. گورکی» واقع در کرایه رود مسکو و

مسکو خیابان
« سادوایا »

آزمایشگاه گواه بر توجه و مراقبت صادقانه حکومت شوروی نسبت به معارف خلق و پیشروی علوم بسوی پیروزیهای گرانبهای نوع بشر است .
در مسکو و ایالت مسکو ۱۰۳ مدرسه عالی دایر است که در آنها ۴۰۰ هزار نفر دانشجو تحصیل میکنند و در هنرستانهای فنی و مدارس اختصاصی متوسطه نیز ۲۷۰ هزار نفر تحصیل میکنند . در مسکو و ایالت آن ۳۸۴۸ دبستان و دبیرستان موجود است . در این

مدارس ۱۳۲۸ هزار نفر دانش آموز مشغول تحصیلند. ۵۳۴۰۰ نفر معلم بتعالیم و تربیت نسل جوان اشتغال دارند.

از تپه‌های لنین، از بنای جدید دانشگاه خیابانی بنام خیابان کالوژسکا یا یاخیابان دانش بمرکز شهر امتداد دارد. در این خیابان بنای فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و بسیاری از انستیتوهای علمی و تحقیقی فرهنگستان علوم قرار دارند که با تمام کشور با فرهنگستان‌های علوم جمهوریهای برادر اروپا کارگران و کارمندان نوآور تولیدات صنعتی و کشاورزی ارتباط نزدیکی دارند.

آکادمی کشاورزی بنام تیمیریازف در یکی از گوشه‌های خوشمنظر پایتخت یعنی در پتروفسک رازوموفسک واقع است. علاوه بر این فرهنگستان علوم پزشکی، آکادمی ساختمان و معماری، فرهنگستان علوم آموزش و پرورش، آکادمی هنرهای زیبا دایر میباشند. البته این فهرست، فهرست ناقصی است از مؤسسات علمی که هزاران دانشمند شوروی در آنها در راه بهبود و رفاه مردم شوروی و در راه سعادت تمام نوع بشر کار میکنند.

موزه‌های مسکو عده بسیاری تماشاچی از تمام اطراف و اکناف کشور شوروی و از خارجه بخود جلب میکنند.

در موزه لنین واقع در میدان انقلاب اسناد و مدارک و اشیاء متعدد گرانبهایی که با دوران زندگی و فعالیت برجسته و درخشان و ای. لنین بنیاد گذار حکومت شوروی بستگی دارند جمع آوری شده است.

موزه انقلاب در خیابان گورکی قرار دارد. در این موزه مجموعه شایان توجهی از اسناد و نقاشی‌ها و مجسمه‌هایی که نبردهای قهرمانانه انقلابی سالهای ۱۹۰۵ و ۱۹۱۷ را که ملت انجام داد مجسم مینمایند بمعرض تماشا گذارده شده است.

گالری نقاشی بنام تریاکف که اخیراً جشن صدمین سالگره از تاریخ تأسیس آن بنحو باشکوهی در سراسر کشور برگزار گردید در کوی «زاماسکوارچی» واقع است. در گالری تریاکف که بهترین آثار هنر نقاشی روس در آن گرد آورده شده است یکی از موزه‌هایی است که همواره مملو از تماشاچی میباشد.

منظره مجلل عمارت قدیمی «خانه پاشکف» از طرف رود مسکوا دیده میشود. ساختمان جدیدی وصل بآنست و این بناها مجموعاً شهر کتاب را تشکیل میدهند که مخزن نادرترین کتب و آثار خطی میباشد. در اینجا کتابخانه دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بنام و. ای. لنین واقع است که یکی از نقاط تماشائی پایتخت شوروی بشمار میآید.

مسکوا از قدیم الایام مرکز هنر تئاتر روس بوده است.

در تئاتر بزرگ مسکو هنر اپرای روس اوج و رونق گرفت، در اینجا آثار کلاسیک روس مانند «ایوان سوسانین»، «باریس گادونف»، «یوگنی آنگین»، «اسهگورچکا» («دخترک برقی») ، «پسکوف ویشانکا» («زن اهل بسکوف») و «خاوانشچینا» شهرت جهانی کسب نموده‌اند. در تئاتر بزرگ آثار آهنگسازان اروپای غربی و آثار جدید آهنگسازان شوروی بمعرض نمایش گذارده میشوند. در همین تئاتر است که سنن پرافتخار بالت کلاسیک روس

حفظ میشود و ترقی و تکامل مییابد.

در تاتر هنری مسکوک. س. استانیسلاوسکی و و. ای. نیمروویچ- دانچنکو مؤسسين
تاتر مذکور نمایشهایی میدادند که حقایق زندگی را عمیقاً منعکس میساخت.
قدیمی ترین تاترها، تاتر کوچک مسکواست که بحق آن را «دومین دانشگاه مسکو»
می نامند. نمایشهای خلاقه هنرپیشگان این تاترها اهمیت تعلیم و تربیتی بسزائی داشته و دارد. تاتر
کوچک، يك تاتر رئالیستی است و نمایشنامه های آ. آستروفسکی درام نویس کلاسیک را
بطور باید و شاید بروی صحنه خود آورده است.

۲۴ تاتر پایتخت باشعبات و استودیوهای خود مسکورا مبدل بمرکز تاتر ال کشور
شوروی کرده اند. در عین حال تماشاچیان تاترهای مسکوبا مهمان نوازی از نمایندگان
هنر ایالات متحده امریکا، انگلستان، فرانسه و سایر کشورها پذیرائی و استقبال
مینمایند.

هر کس که وارد مسکو میشود آرامش پر عظمت و کار مسالمت آمیز، و قدرت عظیمی
را احساس مینماید. کارگران و دهقانان، ارباب علم و ادب، ورزشکاران و دانشجویان،

مسکو میدان «سائتسکایا»

افراد منتسب بملل و کشورهای مختلف، همگی از مهمانان شهر مسکو هستند. سال بسال بر تعداد جهانگردان افزوده میشود و مسکو با آغوش باز از آنها استقبال و پذیرائی میکند. کاخهای فرهنگ در کویهای کارگری مسکو، پارکهای فرهنگ و استراحت و ورزشگاههای آن از آنجمله ورزشگاه بنام لنین که یکی از بزرگترین ورزشگاههای جهان بشمار میآید پیوسته توجه جهانگردان را بخود جلب میکنند.

مسکو- مرکز دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است، دولتی که سیاست خارجی آن صلح و دوستی بین ملتها بوده و میباشد. مردم شوروی که سرگرم بنای زندگی درخشان و آینده مسعود خود میباشند و در راه پیروزی برفاشیسم قربانیهای فراوانی داده اند و بخاطر سعادت همه مردم زحمتکش جهان قهرمانیهای برجسته ای در عرصه کار ابراز داشته اند، احتیاج مبرمی بصلح دارند.

مسکو کاخ «کرمل».

کاخ کرمل مسکو

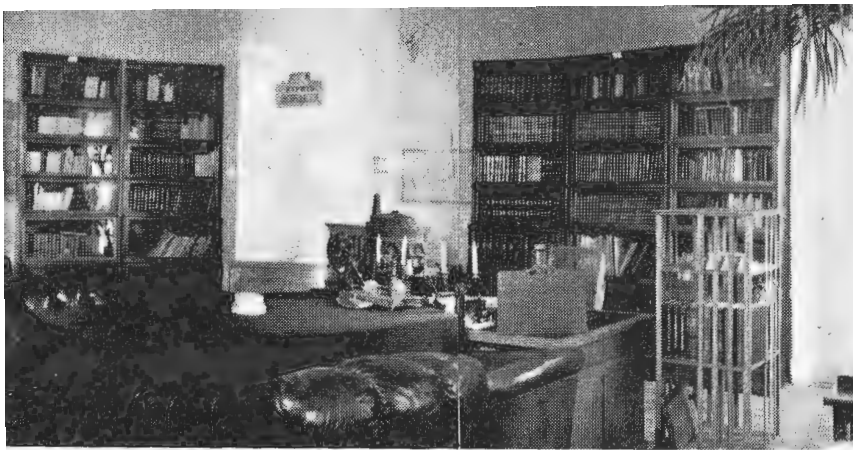
در روسیه باستانی قسمت مرکزی و مستحکم شهر که معمولاً در محل مرتفع واقع و بوسیله دیوارهای بلندی محصور بود کرمل نامیده میشود. کرمل کنونی مسکو نیز از آن جمله است و قدیمی ترین قسمت مسکو و مرکز آن میباشد. کرمل مسکو در قرن ۱۲ همزمان با شهر مسکو روی تپه مرتفع کرانه رود مسکو و با وجود آمده است.

در محوطه کرمل آثار مجلل و عظیم باستانی قرار دارند که از آن جمله اند: کلیسای جامع اوسپنسکی - آرامگاه اسقف های بزرگ روس و کلیسای جامع آرخانگلسکی آرامگاه

برج ناقوس « ایوان وایکی » -
 (« ایوان کبیر ») یکی از آثار معماری
 قرن ۱۶ روس میباشد که در کاخ
 کرمل مسکو واقع است.

ماشایان در کاخ کرمل در مقابل
 « تزار پوشکا » (« شاه توپها »).

اطاق کار
و.ای. لنین در کاخ
کرمل مسکو.

تزارهای روس و
کلیسای جامع
بلاگوشچنسکی.
ذر مرکز کرمل
برج ناقوس

«ایوان کبیر» سربآسمان کشیده است. در بین آثار معماری و تاریخی کرمل تالار موسوم به «گرانوویتایا پالاتا» مقر تخت تزارهای روس و محل پذیرائی از سفرای خارجی در ایام قدیم و کاخ زیبای مجلل بنام «ترمنی» و کاخ بزرگ کرمل بچشم میخورند. تالار کاخ کرمل بنام «تالار اسلحه» با کلکسیون منحصر بفرد سلاح باستانی و ظروف گرانبها و اشیاء هنری ساخت استادان روس و خارجی مربوط بادوار مختلف آن شهرت جهانی دارد.

در محوطه کرمل آثار مشهور و درخشان استادان روس - «تزار پوشکا» («شاه توپها») و «تزار کولو کول» («شاه ناقوسها») برای تماشای عموم بعارض نمایش گذاشته شده است. خانه موزه و.ای. لنین و اطاق کاروی در کاخ کرمل واقع است.

کاخ عظیم و مجلل کرمل و میدان سرخ که از میدانهای قدیمی است و «معبد» و «اسیلی بلاژنی» که در جوار آن واقع شده در خاطره ها اثری فراموش نشدنی بجای میگذارند. همه روزه عده زیادی جهانگرد و تماشاچی از کاخ کرمل دیدن مینمایند. در طی سال بیش از ده میلیون نفر از کاخ کرمل دیدن میکنند. هنگام اقامت اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه ثریا پهلوی در مسکو اقامتگاه ایشان در کاخ کرمل بود.

«گرانوویتایا پالاتا» که یکی از آثار برجسته معماری روسیه در قرن شانزدهم به شمار می آید.

دانشگاه مسکو

دانشگاه دولتی مسکو - یکی از قدیمی ترین مؤسسات فرهنگی کشور است. دانشگاه مذکور در سال ۱۷۵۵ بوسیله میخائیل لاما نوسوف (۱۷۶۵-۱۷۱۱) دانشمند نابغه روس تأسیس گردید و اکنون بنام وی نامیده میشود.

دانشگاه مسکو در امر ترقی و تکامل علوم و فرهنگ روس نقش مهمی را ایفا نموده و بحق از مفاخر ملت روس بشمار میآید.

دانشگاه مسکو مقام شامخی را در حیات علمی و فرهنگی شوروی حائز میباشد. طی ۳۹ سال موجودیت حکومت شوروی دانشگاه مسکو قریب ۵۰ هزار متخصص تربیت نموده و این عده بیش از تعداد متخصصینی است که دانشگاه مذکور طی ۱۶۲ سال موجودیت خود قبل از حکومت شوروی تربیت کرده بود.

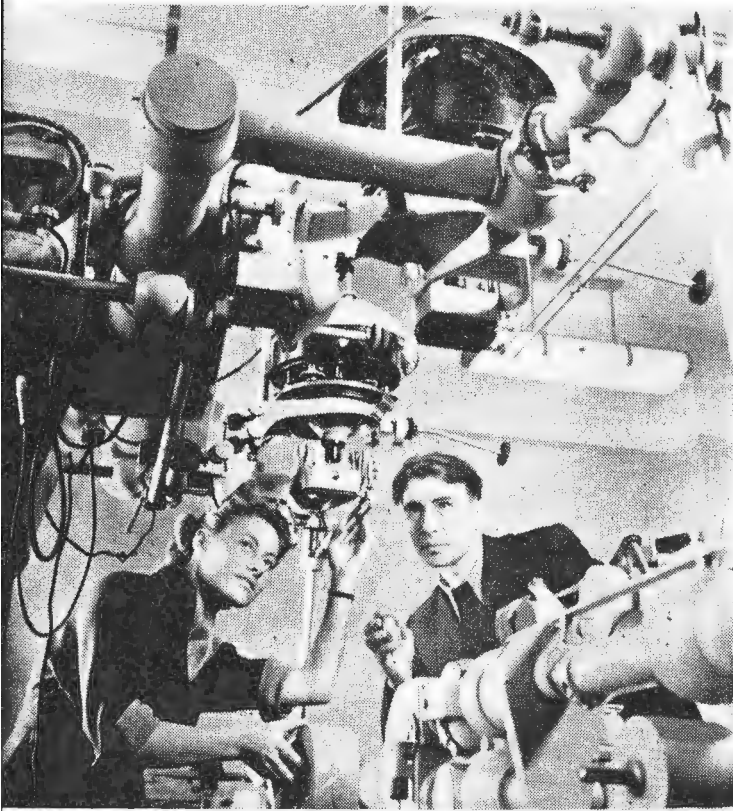
اکنون ۲۳ هزار نفر دانشجو در ۱۳ دانشکده دانشگاه مشغول کسب علم هستند از آن جمله بیش از ۵ هزار نفر غیا با (بوسیله مکاتبه) تحصیل میکنند. تمام دانشجویان بطور رایگان تحصیل میکنند. در بین دانشجویان نمایندگان ۶۰ ملیت اتحاد شوروی مشاهده میشوند. عده زیادی از دختران و پسران جوان بسیاری از ممالک خارجی نیز در دانشگاه مشغول تحصیل هستند.

هیئت کارکنان دانشگاه مرکب از ۲۴۵۰ نفر استاد و دپیر و کارکنان علمی است که بین آنها دانشمندان مشهور کشور یعنی آکادمیسین ها و اعضاء وابسته فرهنگستان علوم ا.ج.ش.س. و عده ای دیگر مشاهده میشوند. دانشگاه مسکو نه فقط یک مؤسسه تحصیلی است بلکه یک مرکز مهم علمی - تحقیقی نیز بشمار میآید.

در سال ۱۹۴۸ بمناسبت افزایش فوق العاده کارهای تحصیلی و علمی و تحقیقی دانشگاه مسکو ساختمان بناهای جدیدی برای آن دانشگاه آغاز گردید. در مدت کوتاه بیسابقه ای در مسکو بر روی تپه های لنین ۲۷ عمارت اصلی و ۱۰ عمارت فرعی ساخته شد که از آن جمله اند عمارت نوساز دانشگاه مسکو بر روی تپه های لنین.

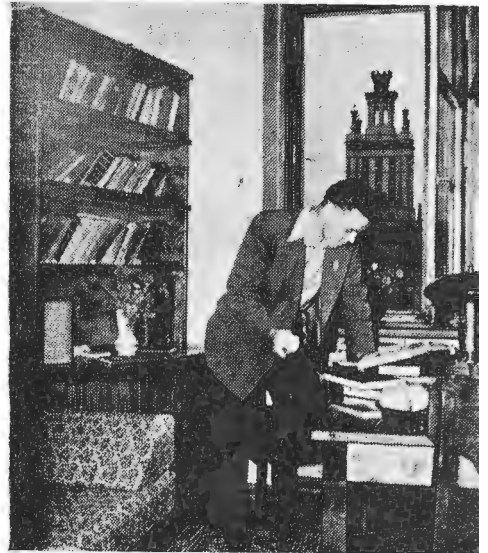
دانشجویان دانشگاه در
آزمایشگاه سترموفوتو -
گرام متریک دانشکده
جغرافیا .

یکی از اطاقهای شبانه‌روزی
دانشجویان.

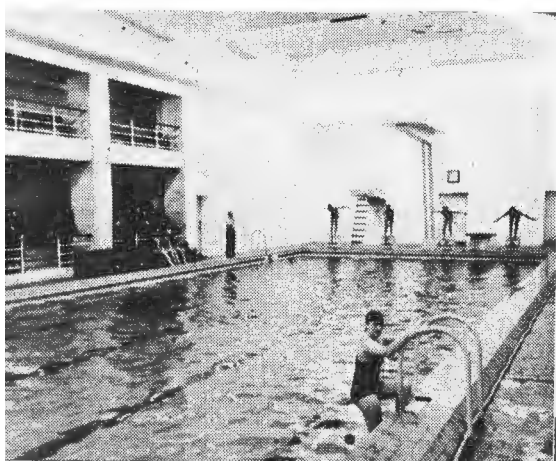
عمارت مرکزی با ارتفاع ۲۴۰ متر با اطاقهای درس
و آزمایشگاه‌ها، کابینه‌ها، تالار نمایش بگنجایش
۱۵۰۰ نفر و باشگاه دانشجویان ، بنای دانشکده
فیزیک و شیمی و زیست‌شناسی، بخش شبانه‌روزی
برای دانشجویان و اسپیرانها (شامل ۵۷۵۵ اطاق)
و چهار عمارت ۱۲ اشکوبه‌ای که منازل استادان و
دبیران در آنها واقع است و غیره .

روز اول سپتامبر سال ۱۹۵۳ مراسم با-
شکوه افتتاح عمارت جدید دانشگاه انجام گرفت.
برای دختران و پسران جوان یعنی
فرزندان کارگران و دهقانان و روشنفکران- که برای
تحصیل وارد دانشگاه مسکو میشوند تمام شرایط
برای کسب موفقیت آمیز دانش فراهم شده
است.

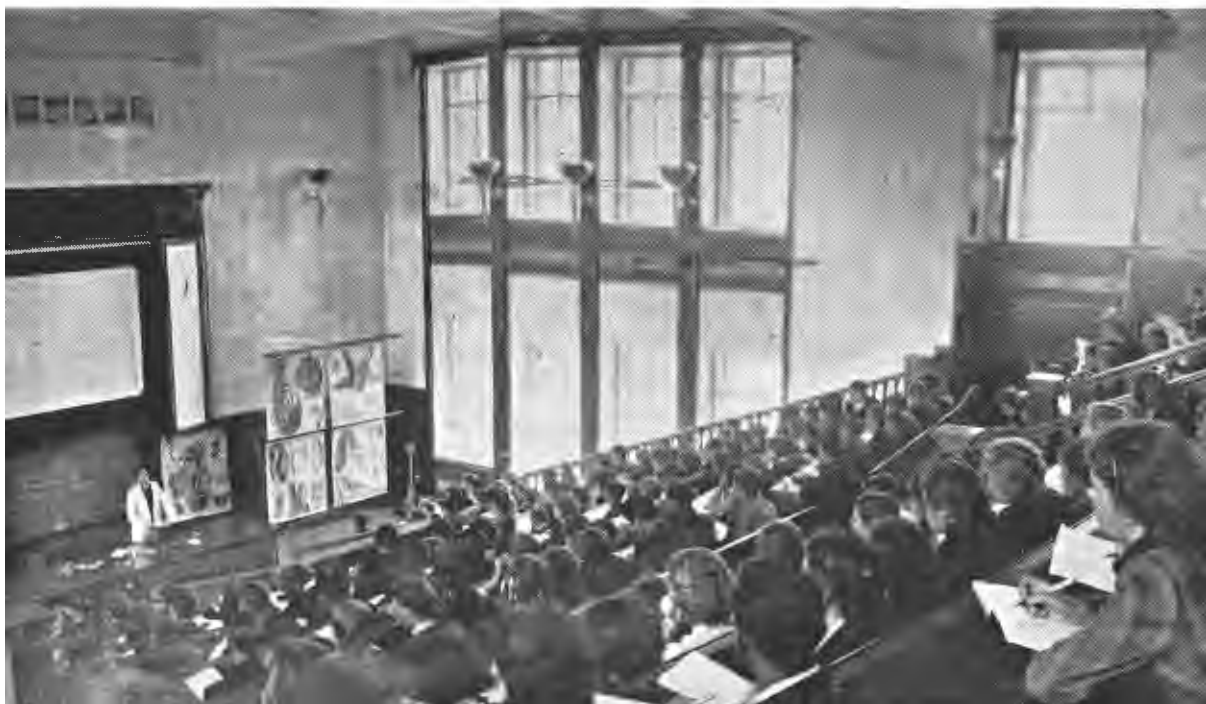

دانشجویان بکلاس درس
میروند.

استخر مخصوص شنا در دانشگاه
مسکو.

دانشجویان دانشکده زمین‌شناسی در کلاس درس.

نمایشگاه صنعتی در مسکو

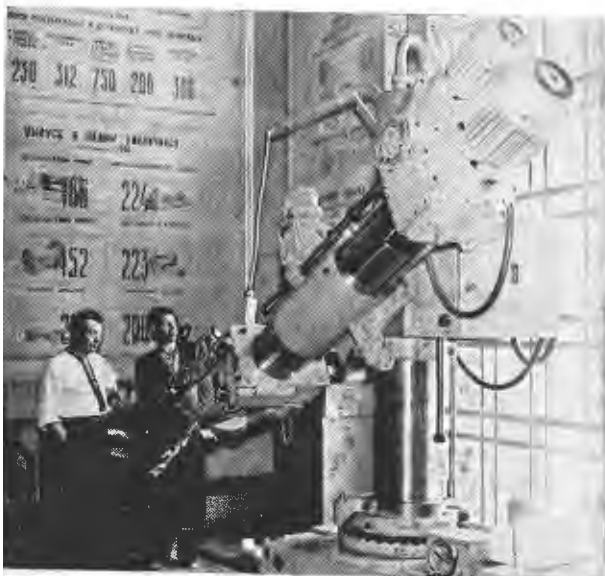
در تابستان سال ۱۹۵۴ نمایشگاه صنعتی اتحاد جماهیر شوروی در مسکو، در محوطه نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی افتتاح گردید. هدف این نمایشگاه آن است که پیشرفت علوم و فنون و صنایع شوروی را در رشته‌ها و شئون مختلف اقتصادیات ملی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بطور وسیعی نشان بدهد.

برای این منظور در نمایشگاه بهترین نمونه‌های محصول تمام رشته‌های صنایع اتحاد شوروی بمرض نمایش گذاشته شده است. از آنجمله چرخ غول‌پیکر توربین آبی که قطر آن ۹۳ متر و وزنش ۴۲۶ تن است، تراکتور دیزل برقی بقدرت ۲۵۵ قوه اسب، جدیدترین ماشین نخریسی مخصوص ابریشم مصنوعی، میکروسکپ اونیورسال الکترونی که ۶۰۰ الی ۴۰ هزار برابر بزرگتر نشان میدهد؛ رآکتور اتمی نمایشی و غیره. رو بهرفته در نمایشگاه قریب ۱۰۰۰ ماشین و دستگاه و بیش از دو هزار آلات و ادوات مختلف بمرض تماشا گه‌ارده شده است و نیز بیش از ۳۰۰ جریان تکنولوژی بتماشایچیان نشان داده میشود.

این نمونه‌های متعدد در بیست غرفه نمایشگاه از قبیل غرفه «ماشین سازی» و غرفه «دستگاه سازی» و غرفه «زمین‌شناسی و شیمی و نفت» و غرفه «نیروی اتم برای مقاصد صلح آمیز» و غیره قرار دارند. این نمایشگاه که قدرت صنعتی اتحاد شوروی و سطح عالی ترقی

اشیاء نمایشی نمایشگاه - دستگاه‌های
رادیال قابل انتقال مخصوص عمل
آوردن قطعات بزرگ ماشینها

اسکاو اتورزنجیریکه در هر ساعت ۵۰-
۵۵۰ متر مکعب خاک بر میدارد. حجم ملاقه این
اسکاو اتور ۴-۵ متر مکعب است.

منظره کل نمایشگاه کشاورزی و صنعتی اتحاد شوروی.

اشیاء نمایشی نمایشگاه - قسمت دستگاه حفاری مخصوص حفر چاه.

و تکامل علوم و فنون را
 در اتحاد جماهیر شوروی
 سوسیالیستی نشان میدهد
 توجه و علاقه همگان را
 بخود جلب نموده است.
 در سال ۱۹۵۶ بیش از
 ۶ میلیون نفر از نواحی
 مختلف شوروی و بیش از
 ۲۶ هزار نفر خارجی از
 ۶۰ کشور مختلف جهان
 از نمایشگاه کشاورزی
 و صنعتی اتحاد شوروی
 (هر دو نمایشگاه در یک
 محوطه قرار دارند)
 دیدن کردند.

رآکتور نمایشی
 اتمی - که در
 غرفه «استفاده
 از نیروی اتم
 برای مقاصد
 مسالمت آمیز»
 به معرض تماشا
 گذارده شده
 است.

نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی

غرفه‌های نمایشگاه دائمی کشاورزی در قسمت شمالی شهر مسکو در محوطه بسیار وسیعی میان درختان سبز و خرم پارکها قرار دارند.
این نمایشگاه بطور وسیعی موفقیت‌ها و پیشرفت‌های تمام رشته‌های کشاورزی

غرفه جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان - یکی از غرفه‌های نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی .

سوسیالیستی کشور شوروی را نشان میدهد . در این نمایشگاه بهترین مراکز ماشین و تراکتور و کالنجوزها و ساوخوزها و فرمهای دامپروری و پیشروان کشاورزی شرکت دارند .

ویرین‌ها و قفسه‌هایی که حاکی از آنند که چگونه در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در طی مدت کوتاهی ۳۵۰ میلیون هکتار زمین بکر و بایر که تا بحال گاو آهن کشاورزی بخود ندیده بود آباد شده و مورد بهره برداری قرار گرفته است توجه تماشاچیان را بخود جلب مینمایند .

فاتحین زمینهای بکر سال گذشته ، حصول گندم فراوانی برداشت نمودند . در زمین‌های بکر بیش از ۴۰۰ ساوخوز تأسیس شده است .

تماشاچیان و شرکت کنندگان در نمایشگاه در مزارع نمونه‌ای باعلاقه و توجه و آفری با تجارب اقتصادیات پیشرو و مخصوصاً با تجربه عمل آوردن ذرت آشنا میشوند. در مزارع و گرمخانه‌ها بیش از دو هزار نوع از ۲۶۵ نوع نباتات کشاورزی در معرض تماشا گذارده شده است.

در غرفه جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان قسمت مخصوصی به کالغوز «ازبکستان» اختصاص داده شده است که پنبه کاران آن بموقیت های مهمی در امر ارتقاء حاصل بخشی پنبه نایل آمده‌اند - پنبه کاران این کالغوز از هر هکتار بیش از ۳۳ کنتو پنبه خام برداشت میکنند.

در نمایشگاه تعداد زیادی دامهای خانگی یعنی گاو، گوسفند، اسب و غیره بمعرض نمایش گذاشته شده، از آنجمله گاوهای نژاد مخصوصی وجود دارد که دامپروران شوروی آنها را پرورش داده و آن گاوها سالی بیش از ۱۰ هزار کیلو گرم شیر میدهند.

در این نمایشگاه ماشینهایی که کشاورزی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بوسیله آنها مجهز میگردد بطور وسیعی مورد نمایش قرار داده شده‌اند. تنها طی سه سال اخیر صنایع بیش از ۶۵۰ هزار تراکتور (در تبدیل به ۱۵ قوه‌ای) و ۱۴۲ هزار کمباین غله و ۳۴۵ هزار اتومبیل باری و تعداد زیادی آلات و ادوات دیگر فنی بکشاورزی تحویل داده است.

نمایشگاه کشاورزی اتحاد شوروی عمومی ترین و رساترین شکلی است برای تبلیغ تجارب پیشرو و موفقیت‌های علم کشاورزی. میلیونها نفر از این نمایشگاه دیدن مینمایند.

تماشاچیان نمایشگاه مزرعه گندم پاییزه را تماشا میکنند.

اسب تخمی «لوك» از نژاد كابدین
كه در كالخوز ناحیه نالچيك پرورش
یافته یکی از نمونه های مورد نمایش
نمایشگاه است.

تماشاچیان نمایشگاه
(عكس بالا سمت چپ)

تماشاچیان نمایشگاه گوسفندان
نژادی را تماشا میکنند. ←

متروپولیتن «راه آهن زیرزمینی» مسکو

ساختمان متروپولیتن مسکو در فصل بهار سال ۱۹۳۲ آغاز گردید و بعد از سه سال در ماه مه سال ۱۹۳۵ اولین خط متروپولیتن بطول ۱۱٫۴ کیلو متر با ۱۳ ایستگاه بکار افتاد.

در سالهای بعد و همچنین در سالهای جنگ میهنی ساختمان خطوط مترو ادامه داشت. در اواخر سالهای جنگ طول خطوط متروپولیتن رو به پرفته به ۲۷٫۲ کیلومتر رسید. در سالهای بعد از جنگ خط بزرگ کمر بندی که طول آن ۱۹٫۱ کیلومتر است ساخته شد. این خط زیرزمینی از زیر ۱۸ ناحیه مسکو میگذرد و ۱۷ ایستگاه راه آهن شهر را به یکدیگر متصل میسازد. خط کمر بندی مذکور از ازدحام مسافری در ایستگاه های خطوط شعاعی گور کفسکی، کیروففسکی و باکروففسکی کاست و کاروسایط نقلیه روی زمینی شهر را آسان نمود.

در حال حاضر طول تمام خطوط متروپولیتن در دو خط بالغ بر ۶۱٫۳ کیلومتر است و تعداد ایستگاههای آن به ۴۵ ایستگاه رسیده است. حمل و نقل متوسط شبانه روزی مسافری بطور متوسط از ۱۸۰ هزار نفر که در سال ۱۹۳۵ بود تا ۲۵۰ میلیون نفر افزایش یافته است و در بعضی روزها به ۳ میلیون نفر میرسد. وزن مخصوص متروپولیتن در امر حمل و نقل مسافری نسبت به سایر وسایط نقلیه شهر دائماً رو به ازدیاد است و فعلاً به بیش از ۳۰ درصد میرسد.

متروپولیتن مسکو بعنوان بهترین متروپولیتن های جهان اشتهار یافته و موجب مباهات مردم شوروی میباشد.

برای آرایش ایستگاههای متروپولیتن بهترین انواع مرمر و سنگ خارا، کاشیهای سفالی و مفرغ و اسامالت (۱) بکار برده شده است. هر يك از ایستگاههای مترو زیبایی مخصوص بخودی دارد. اما باینکه هر يك از ایستگاهها از لحاظ سبک معماری و هنری دارای مشخصات بخصوصی میباشد با اینحال جملگی آنها مجموعه واحدی را تشکیل میدهند که مظهر يك سوژه و کمپوزیسیون موزونی میباشد. اکنون طول بلکانهای متحرک متروپولیتن رو به پرفته قریب ۲۰ کیلومتر است. اکنون در متروپولیتن مسکو جریان کارها بیش از پیش بطور اتوماتیک و تله مکانیک اداره میشود. مراکز فرعی برق جریه کاملاً خود کار شده است و بسیاری از آنها از يك نقطه دیسپچری مرکزی اداره میشوند. تکمیل

۱- اسمالت عبارت از نوعی شیشه های ریز چند ضلعی است که از آنها تابلوهای نقاشی میسازند.

تالار زیر-
زمینی ایستگاه
متروپولیتن
مسکوموسوم
به « کامسا-
مولسکایا
کالتسویایا» .

سیستم بلوکاژ اتوماتیک خطوط ، افزایش قابلیت عبور قطارهای متروپولیتن را امکان پذیر ساخت . کارپلکان های متحرک بطور اتوماتیک کنترل میشود . انتقال سوزنها در ایستگاه های مقصد بطور خودکار بدون مداخله و شرکت سوزن بانها انجام میگردد .

ساختمان پنجمین بخش متروپولیتن که در سال ۱۹۵۴ آغاز شده امتداد خط فروزیه را از «پارک مرکزی فرهنگ و استراحت» تا دانشگاه دولتی - واقع در تپه های لین (۶۶ کیلومتر) و خط جدید شعاعی شچربا کفسکی را از ایستگاه «باغ نباتات» تا نمایشگاه کشاورزی سراسری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (۵۳ کیلومتر) پیش بینی میکنند و ساختمان آن با موفقیت ادامه دارد .

در حال حاضر سازندگان متروپولیتن به ساختمان خط جدیدی پرداخته اند که خط شعاعی آربات قدیم را با ایستگاه «فیلی» راه آهن کالینین متصل خواهد ساخت . طول این خط بالغ بر ۴ کیلومتر خواهد گردید .

طول خطوط متروپولیتن مسکو در دوره ششمین نقشه پنجساله قریب ۲۲ کیلومتر افزایش خواهد یافت .

سر سرای رو زمینی
ایستگاه متروپولیتن مسکو
موسوم به «آرباتسکایا» .

تاتر بزرگ

در مرکز شهر مسکو، در میدان بنام اسوردلف عمارت بزرگ و مجلل با رواقیکه بر روی هشت ستون ایونیک قرار گرفته سر با آسمان کشیده است. این عمارت - عمارت تاتر بزرگ آکادمیک دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است که مهمترین مرکز فرهنگ موسیقی و تاتر کشور میباشد.

تاتر بزرگ طی ۱۸۰ سال موجودیت خود سهم بسیار بزرگ و پرازشی در گنجینه هنر کلاسیک روس و هنر شوروی ادا نموده است. چنان اپراهایی مانند «ایوان سوسانین» اثر گلینکا و «باریس گادونف» و «خاوانشچینا» اثر موسورگسکی، «یوگنی آنگین» اثر چایکوفسکی، «شاهزاده ایگور» اثر بارادین، «سادکو» اثر ریپسکی - کورساکف گنجینه زر تاتر را تشکیل میدهند.

این تاتر در امر ایجاد مکتب رقص روس خدمات فوق العاده بزرگی انجام داده است. بابت آن در سرتاسر جهان شهرت و معروفیت دارد. مهارت اجرائی ارکستر و دسته خوانندگان تاتر نیز فوق العاده عالی است.

در دوران حکومت شوروی تاتر بزرگ بیش از ۴۰ اپرا و بابت از آثار آهنگسازان شوروی را بروی صحنه خود آورد که از آن جمله اند نمایشهای برجسته ای مانند بالتهای «کراسنی ماک» («لاله سرخ»)، «مدنی و سادنیک» («مسین سوار») از آثار آهنگساز گنیتر، «پلامیا پاریزا» («شعله پاریس») ، «فواره باغچه سرا» و «کاوکازسکی پلنیک» («اسیر قفقاز») از آثار آهنگساز آسایف، «رومتو و ژولیت» و «زولوشکا» از آثار آهنگساز

تاتر بزرگ

بانوک. اولانووا و. و. برابر اژانسکی
در یکی از صحنه های باله «ژیزل»
اثر آ. آدان.

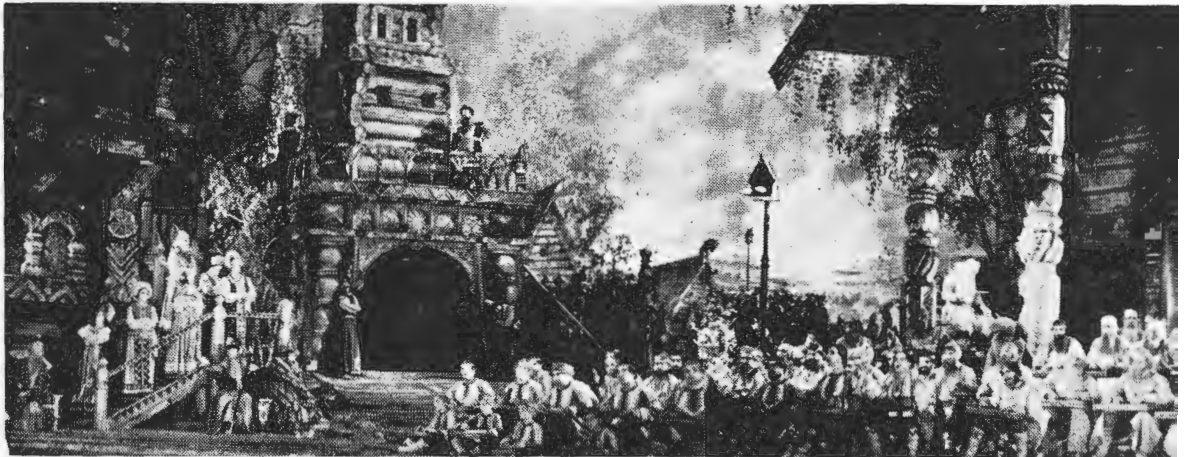

پراکوفیف و ابراهای «تیخی دن»
(«دن آرام») و «بودنیاتایاتسلینا»
(«زمین بکر آباد شده») از آثار
آهنگساز ای. دزرژینسکی و
«دکابریستها» از آثار آهنگساز

شاپرین. در صحنه تئاتر بزرگ بهترین آثار ابراهای و باله جهان نیز به معرض نمایش گذارده میشود.
هنر تئاتر بزرگ تأثیر نیرومند و مفیدی در امر رشد و نمو فرهنگ موسیقی ملل برادر
و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی میبخشد.

در کشور شوروی همه مردم تئاتر بزرگ فوق العاده دوست میدارند و وسیع ترین
قشرهای مردم شوروی نمایشات تئاتر بزرگ را تماشا میکنند.

صحنه ای از ابرای «اسنگورچگا» «دختر برقی» اثر ریمسکی-کرساکف.

گالری نقاشی ترتیا کف

گالری دولتی ترتیا کف در مسکو بزرگترین و مشهورترین موزه هنر نقاشی روس میباشد.

این گالری نقاشی را پاول ترتیا کف (۱۸۳۲-۱۸۹۸) رجل برجسته فرهنگ روس تأسیس نمود. وی در سال ۱۸۵۶ به ابداع تابلوهای نقاشی روس پرداخت و همین سال، سال تأسیس این گالری بشمار میرود.

پس از انقلاب کبیر سو سیالیستی اکتبر کلکسیون تابلوهای نقاشی گالری ترتیا کف

تابلو «زنجره» اثر نقاش ایلیا ریپین (۱۸۴۴-۱۹۳۰). تابلوی مذکور در گالری نقاشی بنام ترتیا کف به معرض نمایش گذاشته شده است.

در یکی از تالارهای گالری نقاشی بنام ترتیا کف.

« فرستادگان دهقانان نزد
و.ای. لینین » اثر نقاش ولادیمیر
سرف تابلوی مزبور در گالری
نقاشی بنام ترتیاکف به عرض
نمایش گذاشته شده است .

تابلو «سه پهلوان» - اثر نقاش
ویکتور واسنتسف (۱۸۴۸ -
۱۹۲۴) - این تابلو در گالری
نقاشی بنام ترتیاکف به عرض
نمایش گذاشته شده است.

بمراتب افزایش یافت. اکنون این گالری دارای مجموعه مکملی از آثار هنر روس از قرن ۱۱ تا روزهای مامیباشد. در گالری ترتیاکف آثار آندری روبلیف، دینوئسی، سیمون اوشاکف نقاشان مشهور روسیه باستانی و بسیاری از نقاشان معروف و برجسته آن زمان و نیز آثار ا. کییرنسکی، ک. بریولف، و تروپینین نقاشان نیمه اول قرن ۱۹ و تابلوهای آ. و تتسیانف، پ. فدوتف و غیره بمعرض نمایش گذاشته شده اند. آثار نقاشان نیمه دوم قرن ۱۹ عبارتند از تابلوهای و. پروف، و. ورشچاگین، و. واسنتسف و آثارم. آنتوکولسکی مجسمه ساز. در این گالری همچنین تابلوهای مشهورترین و برجسته ترین نقاشان روس یعنی ای. رپین و و. سوریکف، دور نماهای آ. ساوراسف، ای. شیشکین و ای. لویتان موجود است. آثار نقاشان دوره شوروی ۱۸ تالار گالری را اشغال نموده اند. این شعبه گالری دائماً توسعه می یابد و مهمترین آثار نقاشان شوروی را در گنجینه خود جای می دهد.

کثرت تماشاچیان این گنجینه هنر خود گواه صادقی است بر شهرت آن بین توده های وسیع مردم.

هر سال بیش از یک میلیون نفر از تالارهای این گالری دیدن میکنند.

استالینگراد

در فوریه سال ۱۹۴۳ هنگامیکه نبرد عظیم ارتش شوروی با غاصبین فاشیست برای دفاع از استالینگراد پایان رسید شهر منظره بس وحشتناکی بخود گرفته بود. در استالینگراد تقریباً یک خانه مسکونی هم سالم نمانده بود. مدارس، بیمارستانها، کاخهای فرهنگ، مؤسسات متعدد صنعتی مبدل بویرانه شده بودند. تصور میرفت که دهها سال لازم است تا این شهر عظیم بحال اولیه خود باز گردد.

ولی بیش از ۱۴ سال سپری نشده است و این شهر قهرمان از میان ویرانه هاسر برافراشت. اکنون خیابانهای سابق آنرا نمیتوان باز شناخت. بر روی ویرانه هایی که ازدوران جنگ بجا مانده بود، خانههای چندین اشکوبه و بارکها و باغها و میادین مشجر احداث گردیده است. تنها در سالهای اخیر بیش از دو میلیون متر مکعب منازل مسکونی ساخته شده و مرمت گردیده است. در استالینگراد اکنون ۱۱۶ مدرسه و ۱۵۵ کودکستان و شیرخوارگاه و ۸۲ کتابخانه و ۱۱ سینما تا آنروز و ۱۹ هنرستان و ۵ مدرسه عالی دایر است.

میدان مرکزی شهدارا بعنوان نمونه ذکر میکنیم. ستونهای تآتر درام ایالتی که تالار آن گنجایش بیش از هزار نفر تماشاچی را دارد توجه شما را بخود جلب می نماید. در جوار عمارت تآتر بناهای مجلل مهمانخانه «استالینگراد» و کتابخانه بنام گورکی واقع شده است.

در حومه شمالی شهر که یکی از صفحات برجسته تاریخ صنعتی کردن کشور شوروی با آن بستگی دارد اولین کارخانه تراکتورسازی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی احداث گردیده بود. اکنون حومه شمالی استالینگراد به کارگاه ساختمانی عظیمی مبدل شده است. در چند کیلومتری کارخانه تراکتورسازی ساختمان یکی از بزرگترین مراکز برق آبی جهان بطور وسیعی جریان دارد. مؤسسات بزرگی مانند کارخانه فلزسازی «کراسنی اکتیابر» («اکتبر سرخ») و کارخانه کشتی سازی و مؤسسات بسیار دیگر از مظاهر قدرت روزافزون

خانه‌های نوساز در استالینگراد، سمت چپ مجسمه یادبود سربازانی است که در نبرد استالینگراد بهلاکت رسیده‌اند.

صنعتی استالینگراد بشمار می‌آیند. صنایع استالینگراد تلمبه‌های نفتکش، اسکواتور، ماشین‌ها و کشتی‌های لارویی و شنکش‌نیرومنده و فولاد و آهن نوع جدید تولید می‌نماید.

استالینگراد کنونی غرق در چوب‌بست‌های ساختمانی است: در این شهر تعداد زیادی مؤسسات صنعتی و خانه‌های مسکونی و کتابخانه‌ها و مدارس و باشگاه‌های جدید

СТАВА
РЕПОМ
СТАЛИНГРАДА

ساخته میشود. چندسالی نخواهد گذشت که شاهراه های وسیع و خطوط راه آهن برقی شهر را قطع خواهند کرد و در میدان شهدا عمارت با عظمت کاخ شوراها سر آسمان خواهد کشید.

مرکز برق آبی استالینگراد

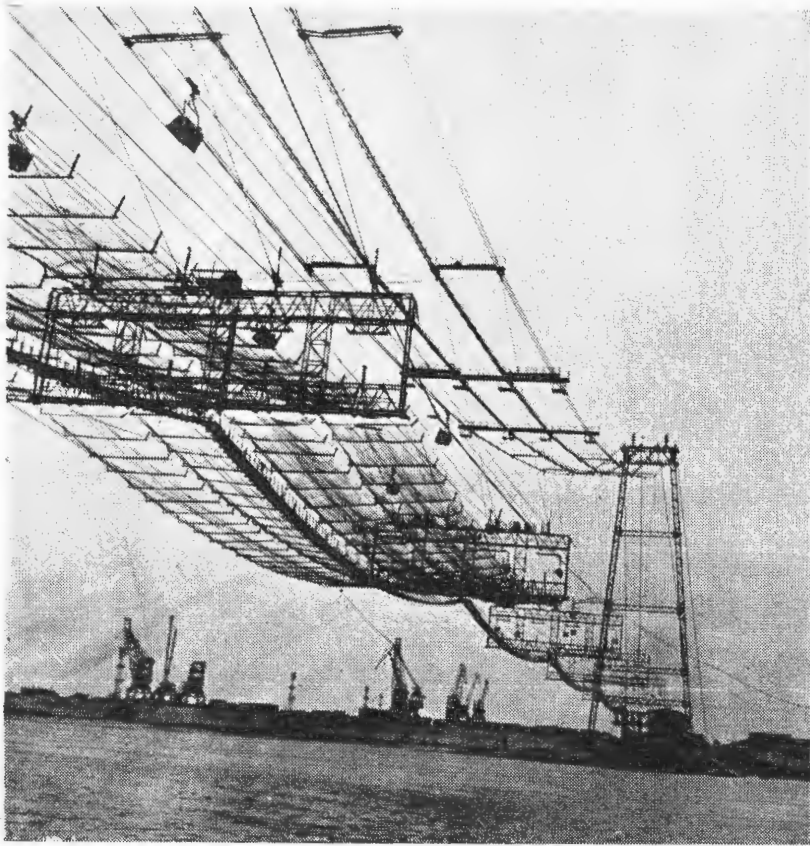
مرکز برق آبی استالینگراد که بر روی رود ولگا ساخته میشود نه فقط یکی از بزرگترین مراکز برق آبی در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بلکه یکی از بزرگترین مراکز برق آبی جهان بشمار میرود. قدرت آن برابر ۲ میلیون و ۳۱۰ هزار کیلووات خواهد بود. مرکز مذکور در سالهاییکه آب بطور متوسط جریان دارد ۱۱ میلیارد کیلووات ساعت نیروی برق تولید خواهد کرد.

پس از پایان ساختمان مرکز برق آبی دریای استالینگراد از استالینگراد گرفته تقریباً تا شهر بالا کوو گسترش خواهد یافت. درازای این مخزن عظیم تقریباً بالغ بر ۶۰۰ کیلومتر خواهد بود.

با احداث مرکز برق آبی استالینگراد همزمان با دریافت برق ارزان شرایط کشتیرانی در ولگای سفلی نیز بطور قابل ملاحظه ای بهتر خواهد شد.

قسمت اعظم نیروی برق مرکز برق آبی استالینگراد برای رساندن آب ولگا جهت آبیاری و مشروب ساختن مناطق پهناور جلگه های مشرف به بحر خزر مورد استفاده قرار خواهد گرفت. برای این امر یک سلسله ترعه ها و شبکه های آبیاری ساخته خواهد شد. بیش از ۱۰ درصد جریان آب سالیانه رود ولگا برای آبیاری و سیراب کردن نقاط ماوراء ولگا بمصرف خواهد رسید.

اکنون در پشت دیوارهای استالینگراد در مساحتی بمیزان چندین کیلومتر کارگاه های ساختمانی گسترش یافته است و کار با فعالیت کاملی جریان دارد. اگر در سال ۱۹۵۵ بیش از ۲۵۰ هزار متر مکعب بتون ریزی شده در سال ۱۹۵۶ تقریباً شش برابر بیشتر بتون ریزی شد. بیش از ۲۰۰۰۰ ماشین نیرومند بکارگران ساختمانی کمک میکنند که تأسیسات اولیه کارخانه برق آبی و سد آبریز و اکلوزرا با تمام برسانند. ناگفته نماند

در ساختمان مرکز برق آبی استالینگراد . پل هوایی برفراز رود ولگا که آن مصالح ساختمانی بوسیله آن حمل و نقل میشود

که اکلوز استالینگراد يك ساختمان هیدروتکنیکی است که کشتیها بوسیله آن خواهند توانست بمخزن آب که ۲۶ متر از سطح قسمت سفلی رود ولگا بلندتر است وارد شوند. این اکلوز دارای حوضچه‌های عظیمی است که کشتیهایی که بسمت سفلی و علیای رودخانه حرکت میکنند میتوانند در آن واحد از حوضچه‌های مذکور عبور کنند. ساختمان مرکز برق آبی استالینگراد در دوره ششمین نقشه پنجساله بیابان خواهد رسید.

درازبکستان شوروی

ازبکستان یکی از جمهوریهای اتحاد شوروی است. مساحت آن معادل ۴۰۵۷ هزار کیلومتر مربع وعده سکنه آن ۶ میلیون و ۲۸۰ هزار نفر است. اهالی بومی ازبکستان ازبکها هستند. علاوه بر ازبکها روسها، تاجیکها، کازاخها وغیره نیز در جمهوری مذکور سکونت دارند.

جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان قبل از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر کشوری کشاورزی بود. صنایع آن را مؤسسات کوچک و اغلب دستی که در هر یک از آنها فقط بیش از چندین ده نفر کارگر کار نمیکردند تشکیل میداد. ۸۰ درصد این مؤسسات به عمل آوردن ابتدائی پنبه اشتغال داشتند. سطح فنی صنایع فوق العاده پست بود. رشته های صنایع پارچه بافی، شیمیائی، معادن و ماشین سازی در ازبکستان وجود نداشت.

فهرست محصولات که صنایع ازبکستان کنونی تولید میکند فوق العاده متنوع است. مهمترین محصولات آن عبارتست از: ذغال سنگ، نفت، نیروی برق، فولاد تیر و شمش و ورق فولاد، اکسکاواتور، جرثقیل، دیزل، بذرافشان، کولتیواتور، ماشین پنبه جمع کنی، ماشین نخریسی، کمپرسور، سوپرفسفات، سیمان، شیفر، ابریشم خام، منسوجات نخی و ابریشمی، کشفاف و محصولات گوناگون غذائی.

محصول کل صنایع جمهوری ازبکستان نسبت بسال ۱۹۱۳ چهارده برابر افزایش یافته است.

قبل از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر در خاک ازبکستان حتی یک تن ذغال هم استخراج نمیشد ولی در سال ۱۹۵۵ حوضه ذغال آنگرن ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تن ذغال بکشورداد. در سال ۱۹۱۳ مقدار ۱۳ هزار تن نفت استخراج شد ولی در سال ۱۹۵۶ استخراج آن بقریب یک میلیون تن رسید. اکنون ۱۲۰۰ برابر بیشتر از سابق نیروی برق تولید میشود. همه اینها حاکی از آنستکه جمهوری ازبکستان در دوران حکومت شوروی بکشور پیشرو صنعتی مبدل گردیده است.

جمهوری ازبکستان پایگاه اساسی پنبه کاری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میآید. در سال ۱۹۵۶ جمهوری مذکور ۲ میلیون و ۸۶۰ هزار تن پنبه خام بدولت تحویل داده است. برای مقایسه باید گفت که در سال ۱۹۱۳ در سرزمین کنونی ازبکستان قدری بیشتر از ۵۰۰ هزار تن پنبه برداشت شده بود.

تغییراتی که در جمهوری ازبکستان پس از انقلاب در رشته فرهنگ حاصل گردیده نیز فوق العاده عظیم است.

قبل از انقلاب در ازبکستان فقط دو درصد اهالی باسواد بودند. در جمهوری ازبکستان انتقال بتعلیمات عمومی متوسطه (ده کلاسه) عمل اجرا میگردد.

در بهار سال ۱۹۵۶ مدارس متوسطه و عالی بیش از ۲۴ هزار متخصص بیرون دادند. فعلا در جمهوری ۱۲۵ هزار متخصص واجد معلومات عالی و متوسطه کار میکنند که اکثریت آنها را هیئت کادرهای محلی تشکیل میدهند.

در ازبکستان کنونی ۳۴ مدرسه عالی و قریب صد مؤسسه علمی-تحقیقی وجود دارد. از هر ده هزار نفر اهالی ازبکستان ۸۱ نفر دارای معلومات عالی میباشند. فرهنگستان

علوم که سیزده سال پیش در شهر تاشکند تأسیس شده مبدل بمرکز بزرگ علمی شده است. طبق تصمیم دولت شوروی انستیتوی فیزیک هسته ای نیز در تاشکند تأسیس میشود.

در ازبکستان قدیم فقط یک تأثر و ۱۴ کتابخانه وجود داشت و در این سرزمین فقط یک روزنامه منتشر میشد. اکنون در ازبکستان ۲۶ تأثر و ۳ هزار و دو بیست باشگاه و خانه فرهنگ و ۳ هزار و چهارصد کتابخانه دایر است و ۱۶۲ روزنامه بزبان های ازبک و قره - قالمق منتشر میشود.

در رشته بهداری عمومی نیز وضع بهین منوال است. در سال ۱۹۱۳ در کشور ۵۷ بیمارستان و ۱۲۸

آرامگاه «گورامیر» در شهر سمرقند یکی از آثار معماری باستانی ازبکستان

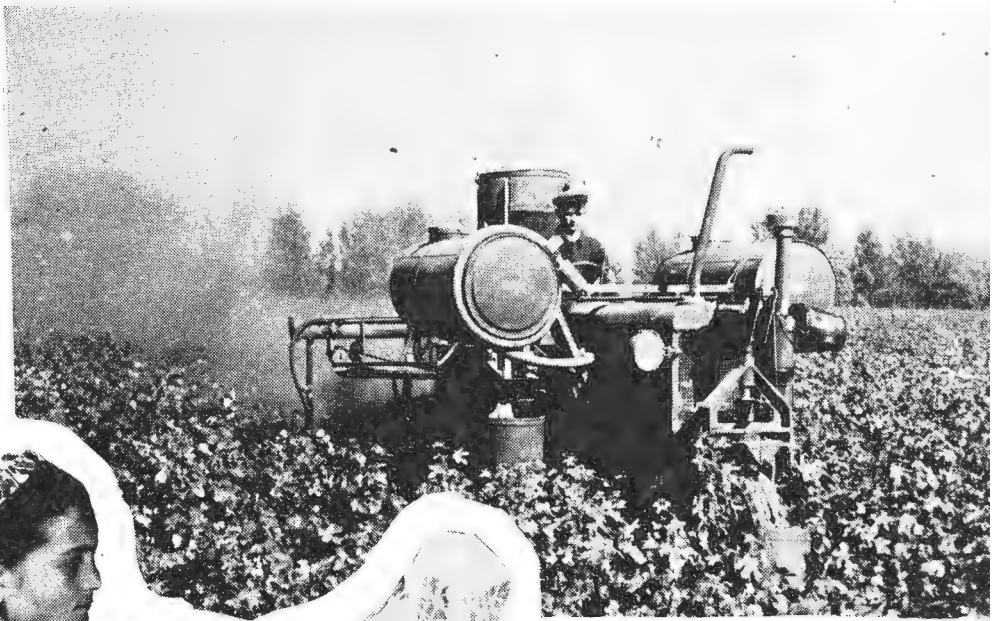

در کارگاه کوره‌های «مارتن»
کارخانه ذوب آهن ازبکستان

پزشک وجود داشت. از آن زمان تا کنون عده پزشکان در ازبکستان ۶۵ برابر افزایش یافته است. در نتیجه تعداد پزشکانی که در ازبکستان به هر هزار نفر سکنه میرسد بیشتر از انگلستان و فرانسه و ژاپن و کشورهای دیگر است.

سمپاشی مزارع پنبه کاری بوسیله دستگاهی که روی تراکتور نصب شده است

بانو زلفیه جلال اف سجادکننده -
منسوجات در کامینات حریر بافی
شهر مرگلان پارچه‌های ابریشمی
رامعاینه میکند.

تاشکند

تاشکند پایتخت ازبکستان است و یکی از بزرگترین مراکز صنعتی و علمی اتحاد شوروی می باشد. تاشکند از لحاظ جمعیت در میان شهرهای آسیای میانه مقام اول را حائز است. اکنون عده سکنه تاشکند قریب ۸۰۰ هزار نفر است.

تاشکند قبل از انقلاب کبیرا کتبر بطور کلی مرکز اداری و بازرگانی آسیای میانه محسوب میشد. تاشکند در دوره حکومت شوروی بمرکز نیرومند صنعتی مبدل گردیده است. در اینجا رشته های جدید صنعتی از قبیل ماشین سازی کشاورزی و ماشین سازی سنگین و پارچه بافی و صنایع شیمیایی و غیره ایجاد شده است.

صنایع تاشکند مخصوصاً در سال های پس از جنگ بسرعت ترقی و توسعه حاصل نمود. توسعه صنایع با مهمترین رشته های اقتصادیات جمهوری یعنی پنبه کاری ارتباط کامل دارد. رشته های عمده صنایع تاشکند عبارتند از: صنایع ماشین سازی و صنایع سبک و اغذیه سازی. دو کارخانه ماشین سازی کشاورزی وجود دارد که بذراشان و ماشینهای مخصوص عمل آوردن و چیدن پنبه بیرون میدهند و کارخانه های مخصوص تولید اکسکواتور و جراثقال و ماشین آلات مخصوص روغن کشی و صنایع پارچه بافی و غیره نیز دایر می باشد.

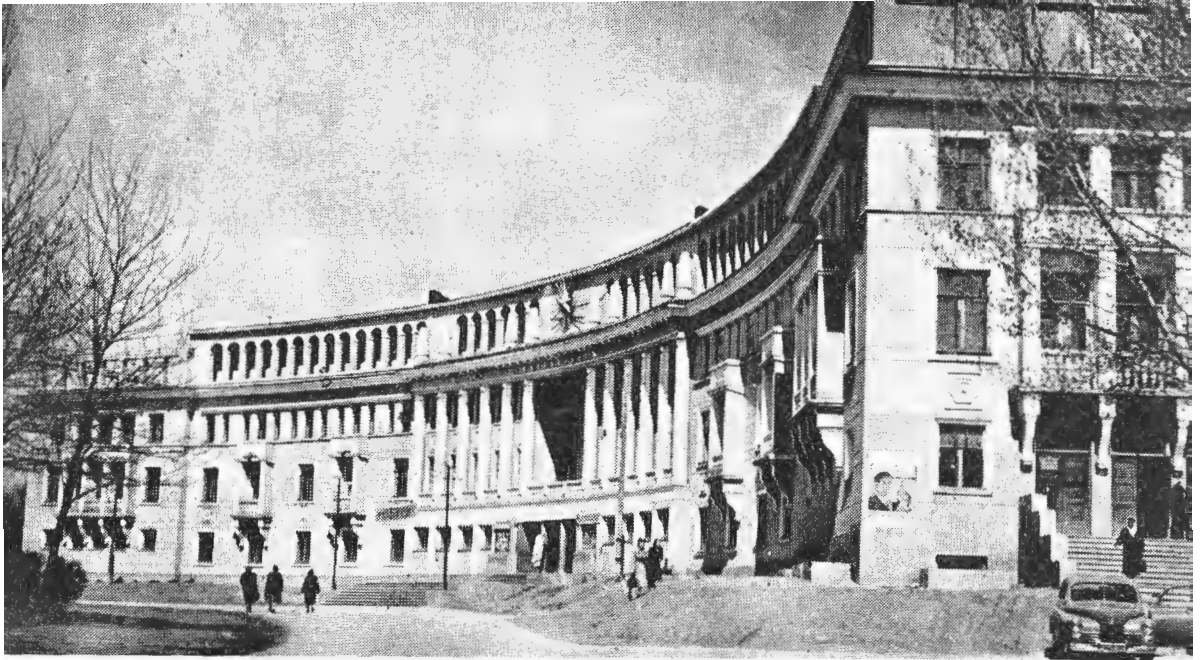
تاشکند مرکز مهم صنایع سبک آسیای میانه است. کمینات پارچه بافی که یکی از بزرگترین مؤسسات ا.ج.ش.س. است پارچه های گوناگون نخی تهیه میکند. علاوه بر آن کارخانه های لباس دوزی و کشفاف و کفشدوزی و کارخانه های چرم سازی و تعداد زیادی مؤسسات صنایع اغذیه سازی نیز وجود دارد.

در سال ۱۹۵۴ محصول کل صنایع تاشکند سه برابر و خرده ای از محصول سال ۱۹۴۰ بیشتر بوده است.

تاشکند از لحاظ تقاطع طرق حمل و نقل نیز حائز اهمیت بزرگی می باشد. قبل از انقلاب شهر تاشکند از دو قسمت یعنی شهر جدید و شهر قدیم تشکیل شده بود که کاملاً از یکدیگر مجزا بودند. در دوران حکومت شوروی تاشکند بیک شهر فرهنگی آباد و خوش ساختی مبدل گشته و دارای طرح ساختمانی واحدیست که هر دو قسمت شهر را بیکدیگر متصل مینماید.

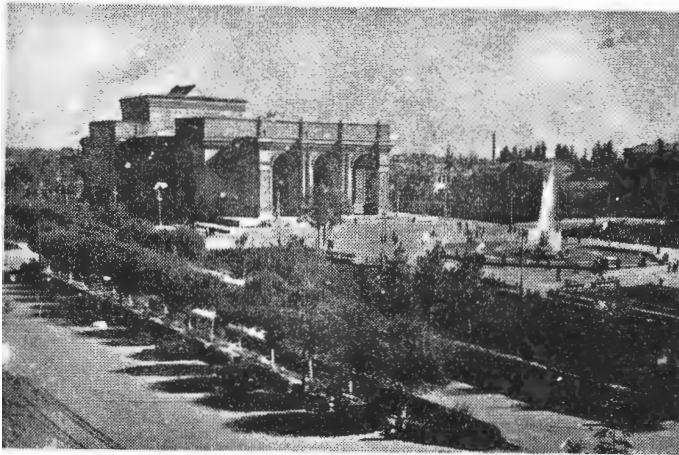
تأسیسات جدیدی مانند انستیتو و تئاتر، کاخهای فرهنگ و ورزشگاه و غیره که برای آسیای میانه تازگی دارد بوجود آمده اند.

در اول ماه ژانویه سال ۱۹۵۶ در تاشکند ۱۵۳ باب مدرسه تعلیمات عمومی، ۴۰ باب مدرسه مخصوص کارگران جوان و شبکه ای از مؤسسات مخصوص تربیت قبل از مدرسه ای کودکان دایر بود. در ازبکستان قبل از انقلاب یک مدرسه عالی هم وجود نداشت.

كاخ فرهنگ بافندگان در تاشكند.

در سال ۱۹۵۵ در تاشكند تعداد مدارس عالی بالغ بر ۱۶ باب بود . در تاشكند ۴۱

مؤسسه علمی - تحقیقی و از آنجمله فرهنگستان علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی ازبکستان دایراست . اکنون در شهر ۷ تآتر ، يك كتابخانه عمومی جمهوری ، ۱۰ كاخ فرهنگ ، ۶۰ باشگاه ، ۵۰ موزه ، ۱۱ پارک و ۴ ورزشگاه وجود دارد . ۲۳ روزنامه بزبانهای ازبکی ، تاجیکی و روسی منتشر میشود ، در جمهوری پنخشاخبار محلی توسط مؤسسه رادیو انجامی گیرد .

تئاتر اپرا و بالک در تاشكند

کورورتها «مرکز علاجی» اتحاد شوروی در کرانه دریای سیاه

سوچی

سوچی شهریست واقع در منطقه کراسنودار جزو جمهوری فدراتیو شوروی سوسیالیستی روسیه. شهر مذکور یکی از بنادر دریای سیاه و همچنین یکی از ایستگاههای راه آهن بشمار می آید.

سوچی یکی از کورورت‌های مهم اتحاد شوروی محسوب میشود. این شهر مرکز ناحیه بزرگ سوچی - ماتستتا میباشد که در منطقه ساحلی بطول قریب ۳۰ کیلومتر گسترش یافته است و همچنین یکی از بزرگترین و بهترین نواحی کورورتی جهان محسوب میگردد. در این ناحیه شبکه بزرگی از ساناتوریومها و استراحتگاهها دایراست و تعداد آنها بالغ بر ۶۰ آسایشگاه و خانه استراحت میگردد.

در سوچی بیماران مبتلا بر ماتیسم و بیماریهای جلدی و امراض زنانه و امراض قلبی و جهاز تنفس (غیر از سل) معالجه میشوند.

زحمتکشان منتسب بحرفهها و مشاغل گوناگون از کلیه اطراف و اکناف اتحاد شوروی در تمام طول سال برای معالجه و استراحت با آسایشگاهها و خانه های استراحت سوچی می آیند. در اینجا شما با کارگران صنایع ذغال و نساجی و اغذیه سازی و چوب بری و کارگران راه آهن و دهقانان برخورد خواهید کرد. آموزگاران و کارمندان مؤسسات و ادارات مختلف نیز مرخصی سالیانه خود را در اینجا میگذرانند. همه آنها با پروانه‌هایی باینجا می آیند که از طرف اتحادیه‌های صنفی بآنها داده میشود و در بسیاری از موارد فقط یک سوم قیمت پروانه را از آنها دریافت میکنند و یا آنکه بطور رایگان بآنان اختصاص می دهند.

ماتستتا

ماتستتا کورورتی است واقع در ناحیه سوچی که دارای چشمه‌های متعدد آب گوگرد و هیدروژن میباشد. آب چشمه‌های مذکور برای حمامهای درمانی و سایر معالجات محلی

مورد استفاده قرار میگیرد. در اینجا مبتلایان بیماریهای قلب و رماتیسم و امراض عصبی و جلدی و بیماریهای زنانه و بیماریهای دیگر معالجه میشوند.

سوخومی

سوخومی پایتخت جمهوری خود مختار آبخازستان شوروی و کورورت بزرگ مخصوص معالجه بوسیله آب و هوا بشمار میآید. آب و هوای آن گرمسیری و مرطوب است.

وسایل اساسی معالجه عبارتند از حمام آفتاب و هوا، پلاژ و آبتنی در دریا. در سوخومی شعبه مؤسسه کورورتولوژی و فیزیوتراپی گرجستان واقع شده است که در امر اثر درمانی آب و هوای سوبتروپیک و چشمه های آبهای معدنی آبخازستان مشغول مطالعه و تحقیقات میباشد.

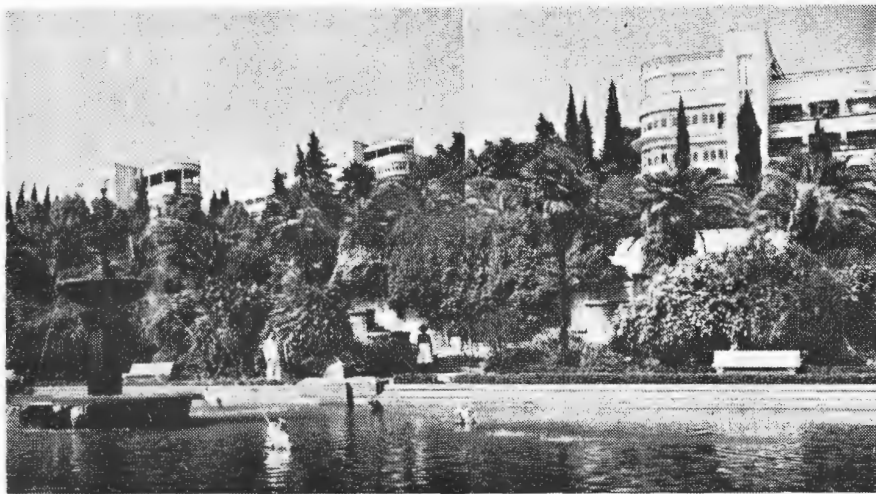
پایگاه کلینیکی انستیتو ساناتوریمی است که بیماران مبتلا بامراض جهازهاضمه اختصاص دارد.

در سوخومی تعداد زیادی آسایشگاه و خانه استراحت و پانسیون و مرکز جهانگردان متعلق بشورای مرکزی اتحادیه های صنفی اتحاد شوروی وجود دارد. در ۱۲ کیلومتری سوخومی آسایشگاه مسلولین واقع است که یکی از بزرگترین آسایشگاه های کرانه قفقاز در دریای سیاه میباشد.

تأثر درام در سوخومی .

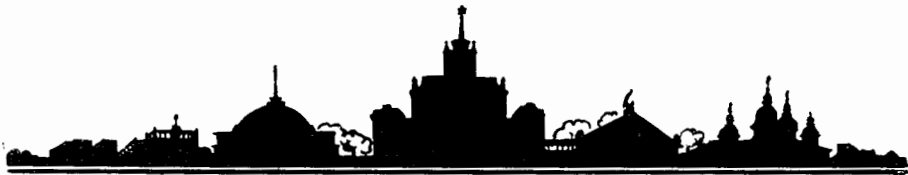

در خیابان کرانه دریای شهر
سوخومی.

آسایشگاه در سوچی.

اوکراین شوروی

جمهوری شوروی سوسیالیستی اوکراین یکی از شانزده جمهوری عضو اتحاد شوروی است و بعنوان دولت مستقل در سازمان ملل متحد عضویت دارد. مساحت اوکراین بالغ بر ششصد و یکهزار و ششصد کیلومتر مربع و جمعیت آن بیش از ۴۲ میلیون نفر است. سکنه بومی آن عبارتند از اوکراینیها. علاوه بر اوکراینی ها روسها و ملداویها و بلاروسها و غیره نیز در این جمهوری سکونت دارند.

اوکراین به ۲۶ استان تقسیم میشود و دارای ۲۸۴ شهر است و پایتخت آن شهر کی‌یف میباشد.

اوکراین شوروی یک کشور صنعتی و کشاورزی مترقی است که دارای صنایع نیرومند و کشاورزی مجهز بتکنیک مدرن میباشد. بزرگترین مؤسسات آن عبارتند از کارخانه تراکتور سازی خارکف و کارخانه کمباین سازی زاپوروژیه و کارخانه ماشین سازی سنگین کرما تورسک و کارخانه های فلز سازی کریوروژیه و «آزف استال» و «زاپوروژاستال».

علاوه بر کی‌یف شهرهای خارکف و ادسا و دنپروپتروفسک و نیکولایف و زاپوروژیه و عده ای از شهرهای دیگر نیز از جمله مراکز صنعتی اوکراین بشمار می آیند. قریب ۴۰ درصد فلزات از آن جمله ۴۹ درصد چدن تمام کشور در جمهوری اوکراین تولید میشود.

دراوکراین بنسبت هر فرد از سکنه فرانسه و انگلستان با آلمان غربی بیشتر چدن و فولاد ذوب میشود. در آخر ششمین نقشه پنجساله اوکراین سالیانه ۲۵ میلیون تن چدن و ۲۰ میلیون تن میله و شمش و ورق آهن خواهد داد.

اوکراین پایگاه نیرومند انرژی بزرگ بشمار می آید. قبل از جنگ بزرگترین مرکز برق آبی اروپا موسوم به «دنپروگس» بر روی رود دنپرا احداث گردید. این مرکز برق آبی که در موقع جنگ بدست غاصبین آلمانی منهدم شده بود پس از جنگ ترمیم و بازم

تئاتر آكادميك اپرا و بالڪ در كي يف.

كي يف. «كرشچاتيك» يكي از خيابانهاي مركزي شهر.

نیرومندتر گردید. مرکز برق آبی کاخوفکا در آینده نزدیک بکار انداخته خواهد شد. در دوره ششمین نقشه پنجساله نیز مراکز برق آبی کرمنچوگ و دنپر و دزرژینسک که مجموع قدرت آنها ۷۰۰ هزار کیلووات است نیز بکار خواهند افتاد.

اوکراین همچنین دارای صنایع سبک پیشرو میباشد. در سال ۱۹۶۰ در این جمهوری ۱۷۵ میلیون متر پارچه نخی تولید خواهد شد.

جمهوری اوکراین یکی از نواحی اساس اقتصاد غلات (گندم، چاودار، جو) و کشت و زرع نباتات صنعتی (چغندر قند، کنف و غیره) و تاکداری و دامپروری محصول ده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میآید.

چالیز کاری نیز در این جمهوری مساحت زیادی را اشغال نموده است. اوکراین از لحاظ تولید قند در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مقام اول را حائز است.

فرهنگ اوکراین و فرهنگ ملل روس و بلاروسی ریشه های مشترکی دارند. روسیه کی یف مهد این فرهنگ بود. آثار معماری و ادبیات سده های دهم تا سیزدهم از میراث مشترک فرهنگی ملل روس و اوکراین و بلاروسی بشمار میآیند. فرهنگستان علوم اوکراین شوروی که در سال ۱۹۱۹ تأسیس گردید در دوران حکومت شوروی به بزرگترین مرکز علمی مبدل گردیده است.

مجسمه تاراس شوچنکو (۱۸۱۴-۱۸۶۱) شاعر بزرگ اوکراینی در شهر خارکف.

در مزارع کلخوزی اوکراین . دروگندم بو سیله کومباین.

تمام تاآترهای درام که اکنون در اوکراین وجود دارند پس از انقلاب کبیرا کتبر تأسیس گردیده اند .

در جمهوری اوکراین تعلیمات عمومی هفت ساله جامه عمل پوشیده و اینک تعلیمات عمومی متوسطه معمول میگردد. طبق آماري که در دست است در سال تحصیلی ۱۹۵۵-۱۹۵۶ در اوکراین قریب ۳۰ هزار مدرسه دایر بود که ۵ میلیون دو یست و پنجاه هزار نفر دانش آموز در آنها تحصیل میکردند و ۱۳۴ مدرسه عالی وجود داشت در صورتیکه در سال ۱۹۱۴ فقط ۱۹ مدرسه عالی در اوکراین دایر بود. در اوکراین متجاوز از یک هزار روزنامه و مجله منتشر میشود که مجموع تیراژ آنها به هشت میلیون میرسد.

زیانهای که در نتیجه اشغال موقتی جمهوری اوکراین بوسیله فاشیست های آلمانی بمؤسسات بهداری جمهوری مذکور وارد آمده بود در دوره چهارمین نقشه پنجساله تصفیه گردید و اکنون سطح بهداری بمراتب از سطح قبل از جنگ تجاوز نموده است .

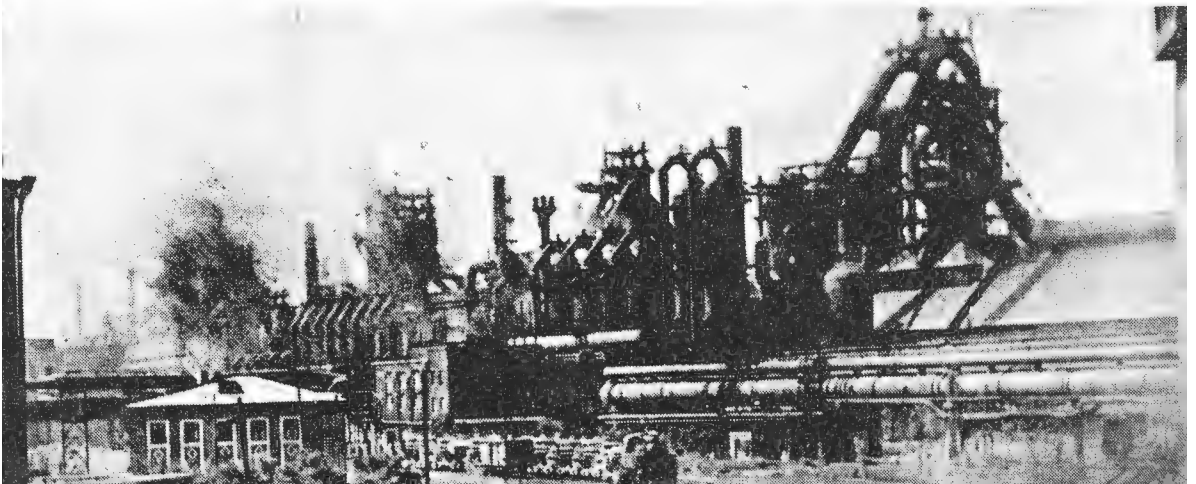
اوکراین و کریمه مهمترین سلامتگاه اتحاد شوروی بشمار میآیند. در اوکراین و کریمه متجاوز از ۶۰۰ آسایشگاه و خانه استراحت وجود دارد.

زاپوروژاستال

کارخانه فلز سازی «زاپوروژاستال» واقع در اوکراین یکی از بزرگترین مؤسسات صنایع فلز سازی اتحاد شوروی محسوب میشود. این کارخانه ورق فلز نازک و سبک برای تولید فلز ورق در کارخانه «زاپوروژاستال».

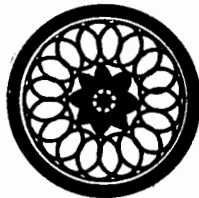
کارخانه ذوب آهن «زاپوروژاستال»

ساختن اتومبیل و تراکتور و کمباین و بسیاری از ماشین‌های دیگر و نیز ورق مخصوص ترانسفورماتور و ورق زنگ نزن و مقاوم در مقابل حرارت بیرون میدهد. کارخانه علاوه بر این حلب سیاه و سفید، چدن ریخته‌گری و مخصوص تهیه فولاد تولید مینماید. مقیاس کارخانه و محوطه آن فوق‌العاده بزرگ است: کارخانه از خود دارای سرویس حمل و نقل و ده‌ها لکوموتیو و بنجاه خطراه آهن میباشد.

«زاپوروژاستال» مجهز بتکنیک پیشرو و آلات و ادوات گوناگون است که کار فلز-سازان را بی‌خطر و آسان میسازد.

در شهر زاپوروژیه که کارخانه مذکور در آنجا واقع شده است در دوران پس از جنگ‌خانه‌های مسکونی متعددی برای کارگران فلزساز «زاپوروژاستال» ساخته شده است. در کارخانه «زاپوروژاستال» نیز مانند سایر مؤسسات بزرگ کارشناسان کشورهای خارجه مشغول کار آموزشی هستند. مثلاً اکنون در «زاپوروژاستال» ده‌ها نفر هندی بکار آموزشی اشتغال دارند. این عده متخصصین آینده‌کوره‌های دومن و کوره‌های ذوب فولاد و متخصصین برق و مکانیک و متخصصین اکسیژن در کار فلزسازی خواهند بود.

لنینگراد

لنینگراد (پتروگراد سابق) از لحاظ جمعیت بعد از مسکودومین شهر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میرود و بزرگترین مرکز صنایع و علوم و فرهنگ و هنر است.

مردم شوروی لنینگراد را مهد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر مینامند. از اینجا بود که لنین در سال ۱۹۱۷ مبارزه زحمتکشان را در راه استقرار نظام جامعه نوین هدایت و رهبری می کرد.

با فتح لنین - پیشوای کبیر مردم زحمتکش این شهر در سال ۱۹۲۴ پس از فوت لنین بنام لنین نام گذاری شد.

لنینگراد دارای صنایع نیرومندی است. کارگاههای کارخانه های کشتی سازی لنینگراد کشتی های اقیانوس پیما و اولین کشتی یخ شکن اتمی در جهان ساخته میشود. کارخانه های لنینگراد محصولات بسیار گوناگونی بیرون میدهند و از توربین آبی غول پیکر، دستگاه های مرکب و تراکتور گرفته تا آلات و ادوات اندازه گیری بسیار دقیق و کشفهای ظریف اعلی و شکلات تهیه میکنند.

لنینگراد . کاخ اسمولنی -
ستاد انقلاب کبیر سوسیالیستی
اکتبر

نمای قلعه «پترو پاولفسکایا» از طرف رودنوا.

مجسمه پتر کبیر - بنیادگذار شهر پتر-
بورگ (که فعلاً لنینگراد نامیده میشود).

نمای کاخ زمستانی از طرف ستادکل

درلنینگراد مؤسسات گوناگون عامی و فرهنگی بسیاری متمرکز گشته است که از آنجمله اند: قریب ۵۰ باب مدرسه عالی، ۱۶ تئاتر، ۱۵ کاخ فرهنگ و ۷۶ باشگاه و ۴۰ موزه از آنجمله موزه معروف «ارمیتاژ» که معروفیت جهانی دارد، قریب ۱۰۰ کتابخانه بزرگ، انستیتوهای علمی و چندین کلینیک و مرکز تلویزیون. لنینگراد را با آن مجموعه معماری پرشکوه و با عظمت آن بحق یکی از زیباترین شهرهای جهان میدانند. کویهای شهر مذکور بر روی قریب صد جزیره واقع در مصب رود نوا در محلی که رود نوا بخلیج فنلاند در دریای بالتیک میریزد گسترده شده اند.

تالار زیر زمینی ایستگاه
«آوتووو» مترو پلین
(راه آهن زیر زمینی)
لنینگراد.

شهر بسط و توسعه می یابد. قسمت اعظم کویهای واقع در حومه شهر از نو ساخته شده و دارای خانه های قشنگ و زیبایی است. بسیاری از خیابانهای قدیم تجدید ساختمان گردیده. چندی پیش درلنینگراد مترو پولیتن (راه آهن زیر زمینی) ساخته شد. اهالی لنینگراد در سالهای جنگ کبیر میهنی علیه غاصبین فاشیست در مقابل محاصره ۹۹۹ روزه دشمن باشهامت و مردانگی پایداری کردند. پیاس این مردانگی و شجاعت اهالی لقب عالی شهر قهرمان بشهر مذکور اعطا گردید.

موزه «ارمیتاژ» لسنگراو

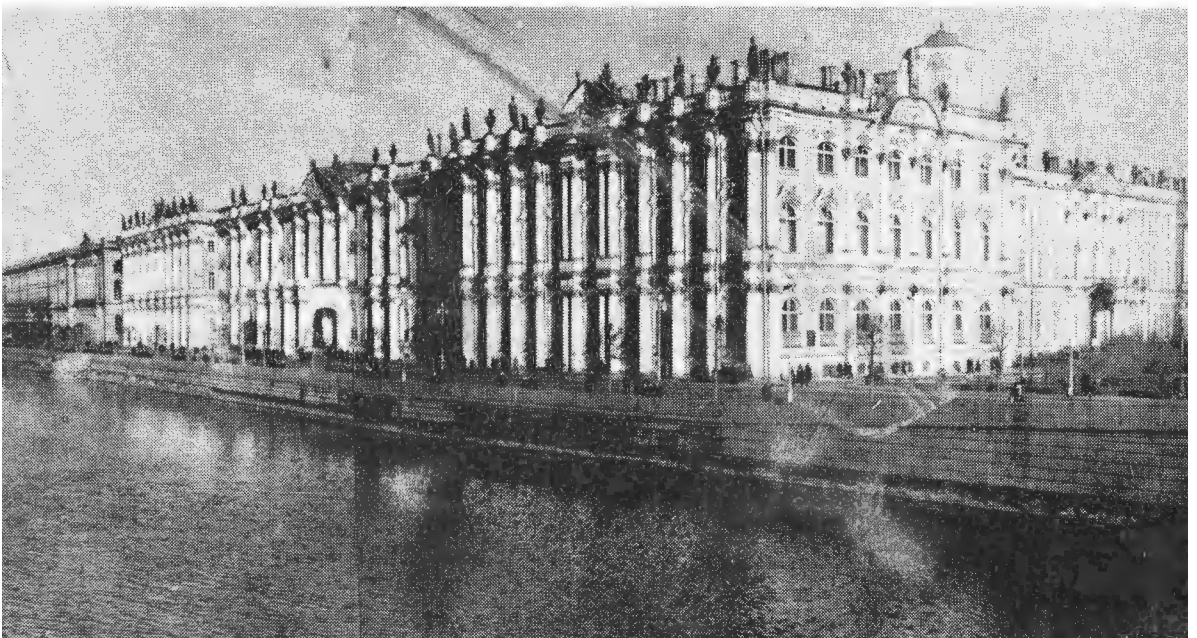
موزه دولتی «ارمیتاژ» - بزرگترین موزه تاریخ و فرهنگ و هنر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بشمار میرود. در تالارهای آن بیش از دو میلیون اشیاء نمایشی که از آثار برجسته هنر و یادگار تاریخی بشمار میروند و مظهر ترقی و تکامل فرهنگ بسیاری از کشورها را در طول چندین هزار سال توصیف می کنند - وجود دارد.

در موزه «ارمیتاژ» تاریخ فرهنگ و هنر ملل شوروی بویژه ملل قفقاز و آسیای میانه بطور وسیعی بمعرض تماشا گذارده شده است.

«منظره با دریاچه» اثر
تقاش فرانسوی کامیل -
کورو که در موزه
«ارمیتاژ» بمعرض نمایش
گذاشته شده است.

کاخ زمستانی. در تالار
های این کاخ موزه دولتی
«ارمیتاژ» قرار دارد.

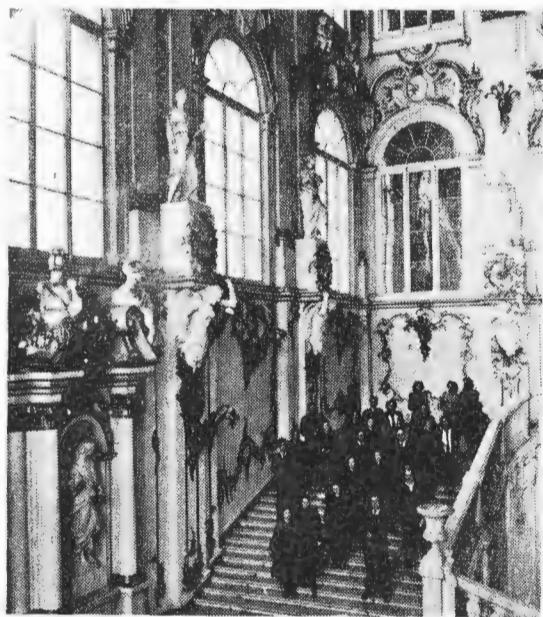

تابلو « مادونا لیتا » اثر نقاش نابغه ایتالیایی لئوناردو داوینچی که در موزه «ارمیتاژ» بمعرض نمایش گذاشته شده است.

تابلو «مراکشی در حال زین کردن اسبش» اثر نقاش معروف فرانسوی اژی دولا کروئا این تابلو در موزه «ارمیتاژ» بمعرض نمایش گذارده شده است .

یکی از تالارهای
موزه «ارمیناژ»

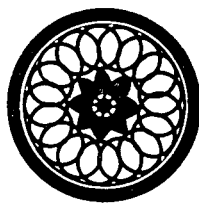

تماشاچیان در موزه «ارمیناژ»

شعبه تاریخ فرهنگ و هنر کشورهای شرق مجموعه‌های عالی و نفیسی از آثار فرهنگ و هنر ایران و چین و هند و مصر باستانی و روم شرقی، ترکیه، یونان باستانی و روم در اختیار خویش دارد.

در شعبه تاریخ هنر اروپای باختری-گالری تابلوهای نقاشی که در آن آثار لئوناردو داوینچی، میکل آنژ، رفائل تیتسیان، ولاسکس، روبنس، رمبراند و نقاشان بزرگ دیگر به معرض تماشا گذاشته شده است از شهرت جهانی برخوردار می‌باشد. مصنوعات هنری یدی از قبیل: قالی، پارچه، کنده کاری روی استخوان، بدل چینی، چینی و بلور آلات، مصنوعات از سنگ و تفره و طلا، مبل‌های هنری نیز بطور وسیعی در «ارمیتاژ» به معرض تماشا گذاشته شده است. شعبه سکه شناسی یکی از بزرگترین کلکسیون‌های جهانی سکه را در اختیار خود دارد.

موزه «ارمیتاژ» پنج عمارت را در مرکز لنینگراد اشغال می‌نماید که از آن جمله است کاخ زمستانی (مقر سابق تزارهای روسیه). «ارمیتاژ» در سده هجدهم بعنوان موزه دربار تأسیس گردید. پس از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکثر کلکسیون‌های آن در دسترس عامه مردم قرار گرفت. بطور متوسط سالی یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفر از موزه «ارمیتاژ» دیدن می‌کنند.

نقشه مسافرت اعلیحضرتین شاهنشاه و ملکه در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

متمنی است قبل از خواندن اغلاط زیر را تصحیح فرمائید

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۱۶	۶	بتوسعه علمی	بتوسعه روابط علمی
۱۷	۱	عاقمندی	علاقمندی
۱۷	۵	عماری	عمارت
۱۷	۸	آن	آنان
۵۰	۱۱	بدین	بدرك
۵۸	شرح گراور	کرایه	کرانه
۷۷	«	برقی	برفی
۸۴	«	که آن	که
۹۹	۹	کار گاههای	در کار گاههای